

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 10.2.2004
KOM(2004) 101 endelig

•

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-
PARLAMENTET**

Fremtiden skaber vi i fællesskab

Politikudfordringer og budgetmidler i det udvidede EU 2007-2013

INDHOLDSFORTEGNELSE

I.	PRIORITERINGER FOR DET UDVIDEDE EU	6
A.	BÆREDYGTIG UDVIKLING	6
1.	<i>Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse: nødvendigheden af at gennemføre Lissabon-målene</i>	7
2.	<i>Større samhørighed til gavn for vækst og beskæftigelse</i>	15
3.	<i>Bæredygtig forvaltning og beskyttelse af naturressourcer: landbrug, fiskeri og miljø</i>	18
B.	UNIONSBOGRERSKABET SOM BEGREB SKAL HAVE ET KONKRET INDHOLD	20
1.	<i>Et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed</i>	20
2.	<i>Adgang til basale varer og tjenester</i>	22
3.	<i>At give borgerskabsbegrebet reelt indhold: fremme af europæisk kultur og mangfoldighed</i>	23
C.	EU SOM GLOBAL PARTNER	24
1.	<i>EU's naboskabspolitik</i>	24
2.	<i>EU som partner i forbindelse med bæredygtig udvikling</i>	25
3.	<i>EU som global partner</i>	26
4.	<i>Politisammensætning</i>	27
II.	AFSTEMME RESSOURCER EFTER MÅL	27
1.	<i>Arven fra nuværende forpligtelser</i>	28
2.	<i>Nye finansielle behov</i>	29
III.	SIKRE AT MÅLENE NÅS: INSTRUMENTER OG STYRING	32
A.	EN KØREPLAN	32
B.	FORENKLE INSTRUMENTER FOR AT FORBEDRE LEVERING	33
IV.	DEN NYE FINANSIELLE RAMME (2007-2013)	36
A.	DÆKKE EN PASSENDE PERIODE	36
B.	KLASSIFICERING AF UDGIFTER OG UDVIKLING I UDGIFTER	36
C.	FLEKSIBILITET	37
V.	FINANSIERINGSSYSTEM	38
A.	DE EGNE INDTÆGTERS STRUKTUR	38
B.	KORREKTION AF BUDGETULIGE VÆGTE	39
Bilag		

"Hvad fremtiden angår, er din opgave ikke at forudse, men at gøre den mulig."

Antoine de Saint-Exupéry

INDLEDNING

Den Europæiske Union står på tærsklen til sin største succes, siden den europæiske integrationsproces begyndte i kølvandet på Anden Verdenskrig – nemlig kontinentets historiske genforening. Efter den vellykkede oprettelse af det indre marked og indførelsen af den fælles valuta vil Europa nu blive genforenet i bestræbelserne på at skabe demokrati, frihed, fred og fremgang.

Dette udvidede EU giver helt nye muligheder for at forbedre borgernes velstand og livskvalitet og den verden, de og deres børn lever i. Den udfordring, der nu ligger foran os, består i at føre denne ambition ud i livet og sikre, at Den Europæiske Union udnytter det fulde potentiale ved udvidelsen og lever op til befolkningens forventninger.

Forpligtelsen til at vedtage nye finansielle overslag for perioden efter 2006 udgør en mulighed for at give det udvidede EU en egentlig politisk målsætning samt de midler, der er nødvendige for at gennemføre dets ambitioner ved et samspil mellem foranstaltninger på europæisk og nationalt plan.

Vores fælles målsætning bør være et Europa, der sætter hver enkelt medlemsstats kultur og nationale egenart i højsædet, værner om de nationale identiteter og samtidig fastholder værdien af den europæiske identitet og den politiske vilje til at nå fælles mål. Et Europa med solidaritet og partnerskab, der giver befolkningen mulighed for i fællesskab at skabe varig velstand. Et Europa, hvis borgere har tillid til fremtiden. Et Europa med en stemme, der høres verden over.

Det er ganske vist på baggrund af en urolig verden og intern usikkerhed, at vi står over for denne udfordring, og en række begivenheder har for nylig skabt tvivl om, hvorvidt Den Europæiske Union er i stand til at handle.

Det er en betydningsfuld symbolsk handling at give Europa en forfatning. Den er dog endnu ikke ført ud i livet. Den Europæiske Union skal gå videre i retning af integration og undgå den faldgrube, der ligger i tungt mellemstatsligt samarbejde. Det er derfor, vi har brug for forfatningen og for instrumenter, der gør det muligt at træffe beslutninger og handle hurtigt, så vi kan bevæge os fremad og samtidig opretholde fællesskabsmetodens kontrolmekanismer. Det er derfor meget vigtigt for Europas fremtid, at man når til enighed om en ny forfatning.

På det økonomiske plan skal Europa tage udfordringen op. Borgerne forventer, at Den Europæiske Union fortsætter sin økonomiske integration og gør verdens største økonomiske og handelsmæssige enhed til et område, der skaber vækst og velstand. Europas økonomiske resultater er relativt utilfredsstillende. Siden 1995 har vækstraten i EU-15 ligget på 2,2 % i gennemsnit, sammenlignet med et gennemsnit på 3,6 % for verden som helhed og 3,2 % for USA. Det er helt klart, at det vil gå tilbage for Europas økonomi, hvis der ikke gøres noget nu. Jo længere Europas økonomi kun kan fremvise middelmådige resultater, jo større bliver tvivlen om, hvorvidt den er i stand til at tilvejebringe et af de vigtigste grundelementer for politisk legitimitet, nemlig velstand. Det vil kræve ihærdig, koordineret og konsekvent handling at vende denne tendens.

Et af de områder, hvor Europa skal gøre sig stærkt gældende, er i kampen for fred og mod terrorisme i hele verden, men uenighed om vigtige internationale spørgsmål har gjort disse intentioner til skamme.

Enten løser EU disse problemer, eller også kører projektet af sporet. Det er EU's og medlemsstaternes reelle udfordring. Der er store omkostninger ved ikke at handle, og de bliver endnu større fremover.

Der er behov for et nyt engagement for at nå til enighed om målsætningerne for det europæiske samarbejde i det udvidede EU i de kommende år og for at tildele det de midler, der er nødvendige for at nå de pågældende målsætninger. Sker det ikke, vil det være et tab for samtlige medlemsstater. Det er nødvendigt, at alle offentlige myndigheder på både EU-plan og medlemsstatsplan handler i fællesskab, så de får det bedste ud af merværdien på hvert enkelt plan og skaber konkrete fordele for alle.

EU's styrke ligger i handling på tværs af grænserne og med hele Europa som målområde. Her er de nationale myndigheder dårligt rustede til at udnytte samtlige fordele eller påtage sig alle omkostninger ved foranstaltningerne. Effektiv handling kræver så store kritiske masser, at et enkelt lands myndigheder ikke kan mønstre dem. Det gælder f.eks. i forbindelse med netværksetablering på nationalt plan.

Fælles politikker som fastsat i traktaterne kan skabe sådanne fordele gennem en kombination af regulering, koordinering og finansielle ressourcer.

De valg, der skal træffes i forbindelse med de kommende finansielle overslag, drejer sig ikke kun om penge. Det er et spørgsmål om politisk orientering, der skal besvares ud fra en klar vision om, hvad vi ønsker at foretage os. Disse valg vil afgøre, hvorvidt EU og medlemsstaterne i praksis vil kunne leve op til den europæiske befolknings forventninger.

Det betyder en ny fase i EU's budget. Det drejer sig ikke om at omfordele ressourcer mellem medlemsstaterne. Det drejer sig om at give vores fælles politikker størst mulig virkning, så vi får endnu mere ud af hver eneste euro, der bruges på europæisk plan.

* *
*

De forskellige finansielle overslag har alle været udtryk for et politisk projekt. I forbindelse med Agenda 2000, der dækker perioden 2000-2006, var hovedformålet med projektet at forberede EU på udvidelsen. Da udvidelsen nu er en realitet, selv om der stadig skal gøres meget for at integrere de nye medlemsstater, har EU behov for at finde en ny dynamik og imødekomme nye forventninger.

Europa skal samarbejde om større vækst med flere og bedre job. Der findes ingen trylleformular, som kan øge den økonomiske vækst i Europa og få den ind på en bæredygtig kurs. Det står dog klart, at en del af problemet skyldes, at innovation og teknologi stadig ikke er vækstmotorer i de europæiske økonomier. Siden Lissabon-topmødet har EU bestræbt sig på at gøre Den Europæiske Union til en dynamisk videnbaseret økonomi med et solidt industrielt grundlag og mål, der indebærer, at væksten kommer op på ca. 3 % om året. At EU og medlemsstaterne ikke har kunnet nå dette mål, viser, at den hidtidige indsats har været utilstrækkelig.

Lissabon-strategien og det indre marked kræver effektiv økonomisk forvaltning, der kan føre til den afbalancerede kombination af økonomiske, sociale og arbejdsmarkedsmæssige og miljømæssige fordele, der er kernen i bæredygtig udvikling, og som gør, at Europas befolkning kan se ændringerne i møde med fortrøstning.

Vækst skal bygge på solidaritet. Konkurrenceevne og samhørighed styrker gensidigt hinanden. EU's samhørighedspolitik har til formål at sikre solidaritet mellem alle regioner og borgere. Den har vist sin berettigelse førhen og skal nu fungere i et EU, der vil være mere forskelligartet i økonomisk henseende end nogen sinde. Det indebærer, at foranstaltningerne i forbindelse med denne politik nu skal koncentrerer om udvalgte initiativer, og at der skal tages hensyn til relative forskelle og behov.

Udbyttet af væksten skal styres i retning af at hjælpe Europas befolkning gennem ændringerne. Den europæiske sociale dialog bør derfor styrkes og integreres bedre i den politiske beslutningstagning, så alle økonomiske aktører kan foregribe og forvalte ændringerne.

EU-borgerskab skal have til formål at garantere konkrete rettigheder og pligter, herunder især frihed, retfærdighed og sikkerhed og sikre adgang til grundlæggende offentlige tjenester på europæisk plan. Fordelene for borgerne ved EU-medlemskab rækker nu ud over frihederne i forbindelse med det indre marked, og disse aspekter skal prioriteres. Det er et område, hvor der på europæisk plan sker en udvikling i borgernes friheder i almindelighed og i den enkeltes rettigheder og pligter, mens den kulturelle mangfoldighed forbliver stærk og også fremover skal støttes og fremmes. Kulturel mangfoldighed understøtter europæisk enhed. EU skal derfor komplettere medlemsstaternes bestræbelser og sikre, at fordelene ved et Europa uden grænser er tilgængelige for alle på samme vilkår.

Europa skal være en stærk global aktør. Ingen kan sætte spørgsmålstegn ved den rolle, Europa skal spille i verden, og som tager udgangspunkt i dets ansvar over for sine naboer. Dette er blevet taget for givet f.eks. i forbindelse med debatten om Europas fremtid. Der er stigende forventninger til Europa inden for udviklingsbistand, handelspolitik, udenrigs- og sikkerhedspolitik og eksterne aspekter af andre politikker.

Det står også helt klart, at Europas rolle på verdensplan langt fra svarer til dets økonomiske vægt og politiske potentiale. Kun ved en effektiv fælles indsats kan vi konkretisere vores værdier og politiske erklæringer. Vi vil aldrig være i stand til på passende vis at imødegå en krise i Europa eller andre steder i verden, hvis vi ikke råder over fælles instrumenter og de ressourcer, der er nødvendige for at få dem til at virke. EU skal som aktør i Europa og på globalt plan påtage sig sin førerrolle i verdensdelen med de voksende udfordringer og det stadig større ansvar, der knytter sig hertil.

* *

*

EU's kommende finansielle rammebestemmelser bør tilvejebringe den stabilitet, der er nødvendig for at støtte EU's politiske målsætninger i en flerårig periode. Bestemmelserne skal målrettes efter konkrete udvalgte prioriteringer, der kommer medlemsstaterne og borgerne til gode. Det betyder, at samspillet mellem handling på nationalt plan og EU-plan skal være optimalt.

Fælles politikker kan og skal fortsat stå i centrum for gennemførelsen af det udvidede EU's målsætninger. Fælles politikker er ikke et fakultativt ekstra gode. På disse områder kan kun fælles handling på europæisk plan give det tilsigtede resultat.

EU's politikker har traditionelt lagt hovedvægten på landbrugssektoren, samhørighed, oprettelsen af et integreret indre marked og gennemførelsen af makroøkonomisk stabilitet. Her er der sket store fremskridt. Det ville være en fejltagelse at opgive disse områder, hvor en række politikker allerede er blevet tilpasset for at bygge videre på de positive resultater og opfylde nye behov. Enigheden om reformen og finansieringen af den fælles landbrugspolitik viser, at medlemsstaterne deler dette synspunkt. EU skal nu rationalisere sine foranstaltninger på disse områder yderligere og udvide dem til også at omfatte de nye medlemsstater. Men da udvidelsen vil indvirke asymmetrisk på Fællesskabets budget – og øge udgifterne mere end indtægterne – er det nødvendigt at intensivere den finansielle indsats, også blot for bevare status quo.

Den selvmodsigelse, der ligger i, at der afgives ambitiøse politiske tilsagn på højt plan, som ikke føres ud i livet, kan ikke fortsat bestå. På mange af disse nye prioriterede områder er EU lammet af manglende politisk vilje og utilstrækkelige ressourcer, når det drejer sig om at opfylde medlemsstaternes løfter. EU's politiske mål og forventningerne i den forbindelse skal modsvares af tilstrækkelige midler, herunder finansielle ressourcer. Målet skal være at anvende de offentlige midler så effektivt som muligt og at gøre de nationale og europæiske bestræbelser til mere end summen af de enkelte bestræbelser.

I. PRIORITERINGER FOR DET UDVIDEDE EU

Tre prioriteringer i forbindelse med de kommende finansielle overslag:

- (1) Det indre marked skal gennemføres fuldt ud, så det kan spille sin fulde rolle i forbindelse med opfyldelsen af den bredere målsætning **bæredygtig udvikling**, og der skal med henblik herpå iværksættes økonomiske, sociale og arbejdsmarkedsmæssige og miljømæssige politikker. Disse omfatter bl.a. aspekterne konkurrenceevne, samhørighed samt bæredygtig forvaltning og beskyttelse af naturlige ressourcer.
- (2) Det politiske begreb **EU-borgerskab** hænger sammen med gennemførelsen af et område med frihed, retfærdighed, sikkerhed og adgang til grundlæggende offentlige goder.
- (3) Europa bør spille en kohærent rolle **som global partner** og lade sig inspirere af sine kerneværdier, når det udøver sit ansvar på verdensplan, fremmer bæredygtig udvikling og bidrager til civil og strategisk sikkerhed.

A. Bæredygtig udvikling

Det indre marked danner grundlag for vækst. Men hvis europæiske borgeres velstand skal øges i overensstemmelse med europæiske værdier, skal Den Europæiske Union gøres til en dynamisk videnbaseret økonomi med bæredygtig økonomisk vækst og større social samhørighed. Det er netop det, der er formålet med Lissabon-dagsordenen, som blev introduceret i år 2000 og endeligt fastlagt på Det Europæiske Råd i Göteborg i 2001.

For at styrke og gennemføre Lissabon-dagsordenen skal der tages hensyn til konkurrenceevne og samhørighed. Disse to aspekter, der forstærker hinanden indbyrdes, behandles i nedenstående afsnit.

For at øge europæiske borgeres velstand på en bæredygtig måde er det nødvendigt:

- at gøre EU til en dynamisk videnbaseret og vækstorienteret økonomi
- at skabe større samhørighed i det udvidede EU
- at styrke landbrugets konkurrenceevne og udviklingen i landområderne og at sikre bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne og miljøkvalitet.

1. Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse: nødvendigheden af at gennemføre Lissabon-målene

Prioriteringen af vækst betyder, at både medlemsstaternes og EU's politikker og budgetter skal nyorienteres. Det, der er behov for nu, er et mere dynamisk og tættere sammenknyttet Europa. Dette kræver en væsentlig politikændring til støtte for EU's fysiske infrastruktur og videngrundlag. Med henblik herpå skal der træffes foranstaltninger, som kan føre til bedre forskning, sætte skub i iværksætterinitiativer og innovation, føre til etablering af netværk på europæisk plan og give uddannelse større vægt. Dette er en forudsætning for at kunne bevare et konkurrencedygtigt industrielt grundlag. Samtidig er det nødvendigt med nye kollektive garantier for lønmodtagerne og en ny indsats for at foregribe og i tide tilpasse sig de skiftende globale vilkår for økonomien og handelen.

Målsætninger:

- at fremme virksomhedernes konkurrenceevne i et fuldt integreret indre marked
- at styrke den europæiske indsats inden for forskning og teknologisk udvikling
- at forbinde Europa via EU-net
- at forbedre kvaliteten af almen uddannelse og erhvervsuddannelse
- at hjælpe det europæiske samfund med at foregribe og forvalte ændringer: en social- og arbejdsmarkedspolitisk dagsorden.

a) Fremme af virksomhedernes konkurrenceevne i et fuldt integreret indre marked

For at opfylde sine ambitiøse mål med hensyn til at fremme vækst, samhørighed og miljøvenlige investeringer skal Europa udvikle en sammenhængende konkurrenceevnestrategi, der kan frigive det indre markeds uudnyttede potentiale. EU kan fungere som katalysator og koordinator for medlemsstaternes bestræbelser og kan bidrage til og komplettere deres resultater.

Der kan træffes EU-foranstaltninger til forbedring af erhvervsklimaet og forøgelse af produktiviteten på følgende områder:

- **Fuldstændig gennemførelse, forbedring og forvaltning af det indre marked.** Det kommende lovgivningsarbejde vil sigte mod at fjerne de resterende hindringer for fuld markedsintegration. På nogle bestemte områder som f.eks. netværksindustrier og

tjenesteydelser er det indre marked langt fra en realitet. Forvaltningen af det indre marked på områder som f.eks. lægemidler og kemiske produkter gennem agenturer eller ved europæisk standardisering vil fortsat kræve en betydelig indsats i det udvidede EU. En yderligere udfordring vil bestå i at udstrække det indre marked til nabolandene.

- **Opretholdelse og styrkelse af erhvervslivets konkurrenceevne** for at øge produktivitetsvæksten og forbedre konkurrenceevnen internationalt. Dette indebærer en ny tilgang til Fællesskabets og medlemsstaternes lovgivning, hvor principperne om "bedre lovgivning" kommer til deres fulde ret, hvilket bl.a. indebærer vurdering af konsekvenserne af lovgivningen og af de lovgivningsmæssige rammer for europæiske virksomheders konkurrenceevne.
- **Fremme af iværksætterinitiativer og udviklingen af små virksomheder.** En yderligere forbedring af adgangen til finansiering via Fællesskabets finansielle instrumenter og adgangen til erhvervsfremmetjenester på europæisk plan vil sætte virksomhederne i stand til at drive forretning i det udvidede indre marked og til at konkurrere i udlandet.
- Mobilisering af relevante aktører og ressourcer for at **bidrage til udnyttelsen af virksomhedernes innovative potentiale.** Fremme af **teknologioverførsel** gennem videnstrømme og innovationsnet vil gavne virksomhederne, herunder især nye innovative virksomheder. Innovationspolitikken vil også tilskynde til investeringer i innovation, **organisatoriske ændringer** og **innovativt design.** Ved at lette fælles strategier, grænseoverskridende og regionale aktiviteter såvel som netværksetablering i hele EU kan man bidrage til udvikling og udbredelse af innovationsvenlige lovgivningsmæssige rammer.
- En mere systemisk tilgang til **informationssamfundet** baseret på en kombination af **forsknings-, regulerings- og udbredelsespolitikker** er en forudsætning for at kunne reducere efterslæbet i produktivitetsvæksten, idet offentlige og private investeringer i informations- og kommunikationsteknologi spiller en stor rolle med hensyn til at forbedre produktiviteten og konkurrenceevnen og øge effektiviteten.
- Investeringerne i informations- og kommunikationsteknologi **inden for offentlige tjenester** i medlemsstaterne anslås til omkring 50 mia. EUR frem til 2011 udelukkende i forbindelse med nationale foranstaltninger. Det vil være nødvendigt med en yderligere indsats for at sikre, at sådanne teknologier indføres og anvendes i paneuropæiske offentlige tjenester, så deres effektivitet, virkning og interoperabilitet kan forbedres. Dette gælder for områder under det offentlige såsom sundhed, miljø, kultur, uddannelse og sikkerhed.
- **Fremme af indførelsen af miljøeffektive teknologier,** der kan mindske miljøbelastningen og samtidig bidrage til konkurrenceevne og vækst. Der findes mange potentielt betydningsfulde miljøteknologier, som ikke udnyttes tilstrækkeligt på grund af fastholdelse af eksisterende teknologier, finansieringsvanskeligheder, manglende viden blandt investorer og forvrængede prissignaler. Med udgangspunkt i handlingsplanen for miljøteknologi kan man fremme miljøteknologier ved hjælp af markedsbaserede instrumenter og målrettede politikinitiativer, der sigter mod øget innovation på dette område. Der bør tages højde for dette aspekt i EU-instrumenter inden for forskning, demonstration og innovation såvel som inden for regionalpolitik og eksterne samarbejdsforanstaltninger.

b) *Styrkelse af EU's indsats inden for forskning og teknologisk udvikling*

Forskning og teknologi er et område, hvor EU's budget helt klart kan og bør gøre en forskel. Den europæiske forskningsindsats er stadig for spredt, for opdelt og ikke tilstrækkeligt knyttet til det internationale samarbejde. Desuden bruger EU kun 2 % af BNP på forskning, sammenlignet med 2,7 % i USA og over 3 % i Japan. Europa har ikke været i stand til at tiltrække verdens bedste forskere, og mange fremragende europæiske forskere vælger fortsat at arbejde i USA. Dette er et meget vigtigt problem, hvis den produktive sektor skal være i stand til at drage fordel af den nye internationale arbejdsdeling.

For at Europa kan blive et kraftcenter for videnskabelig ekspertise, der tiltrækker forskere og investeringer, må vi fjerne de hindringer, der skyldes opsplittede nationale programmer. Det vil dog ikke være tilstrækkeligt med kvalitetsforbedringer. Der skal også gøres en ekstra forskningsindsats. Dette indebærer, at EU skal forfølge tre indbyrdes forbundne og komplementære mål, nemlig:

- **at oprette et "europæisk forskningsrum"**, der skal fungere som et indre marked for forskning og teknologi og som et rum for bedre koordinering af nationale og regionale forskningsaktiviteter og –politikker, for at komme ud over den nuværende opsplitning og overlappning af forskningsindsatsen i Europa
- at bidrage til at øge **den europæiske forskningsindsats til 3 % af EU's BNP inden 2010**, hvor 1 % skal komme fra offentlige kilder og 2 % fra den private sektor
- **at støtte og styrke forskningen** i hele Europa gennem direkte finansiel støtte fra EU til nationale programmer, der bidrager til gennemførelsen af de to første målsætninger.

Finansiel støtte fra EU tilfører forskningen en stor merværdi ved at gøre det muligt at skabe kritiske masser af finansielle og menneskelige ressourcer, fremme ekspertise og kreativitet gennem udveksling, netværksetablering, samarbejde og konkurrence på europæisk plan og øge synligheden af europæiske kvalifikationer og resultater.

Meget taler således for en betydelig forøgelse af EU's forskningsfinansiering, der i øjeblikket andrager 0,04 % af BNP, for at medvirke til at indhente efterslæbet og nå op på 1 %, der er målet for den offentlige sektors andel af investeringerne, og for at komplettere medlemsstaternes indsats i tæt samarbejde med disse. EU's foranstaltninger bør koncentreres om fem hovedemner svarende til fem hovedproblemer i europæisk forskning:

- Fremme af dynamik, ekspertise, kreativitet og produktivitet i europæisk forskning gennem **finansiel støtte til projekter**, der gennemføres af **forskerhold, som udvælges på konkurrencevilkår** på europæisk plan snarere end nationalt plan, især inden for grundforskning, og som har til formål at afdække nye forskningsveje og –emner, i tæt samarbejde med forskermiljøet.

Med henblik herpå vil der blive etableret en europæisk fond i lighed med f.eks. National Science Foundation i USA for på konkurrencevilkår at yde EU-tilskud til forskningshold på højeste niveau på områder som f.eks. avanceret matematik eller kvantefysik med henblik på nye gennembrud inden for edb og software.

- Styrkelse af den europæiske **forskningskapacitet** gennem støtte til projektering, udvikling og anvendelse af centrale forskningsinfrastrukturer af europæisk dimension og interesse samt udvikling af menneskelige ressourcer inden for forskning og teknologi gennem støtte

til uddannelse, hjælp til at fjerne hindringer for paneuropæiske videnskabelige karrierer og fremme af forskeres mobilitet på tværs af grænserne. Disse foranstaltninger skal koordineres med foranstaltningerne under samhörighedspolitikken.

Den forskningskapacitet, der her er tale om, kan f.eks. være store europæiske laser- og neutronkildefaciliteter til udforskning af materien og biomedicinske anvendelser eller europæiske biobanker inden for genomik og modernisering af Europas net- og edb-infrastruktur på forskningsområdet. Støtte til forbedring af menneskelige forskningsressourcer bør bl.a. omfatte store støtteprogrammer for både unge og etablerede forskere i Europa.

- Indgåelse af paneuropæiske **offentlig-private partnerskaber** for teknologisk forskning gennem fælles initiativer baseret på **konceptet med teknologiske platforme**, hvor interesserede parter fra den offentlige og den private sektor går sammen om at udarbejde og gennemføre fælles forskningsprojekter på industrielt relevante områder efter den model, der er fulgt i det europæiske vækstinitiativ.

Der kan f.eks. indgås sådanne partnerskaber i forbindelse med udvikling af en ny generation af ikke-forurenende og økonomiske fly inden 2020, udvikling af hydrogenet og brændselsceller, beherskelse af nanoelektronik, investeringer i fremtidens mobile og trådløse teknologier og anvendelser, styrkelse af den fælles indsats inden for indlejrede systemer, nye solenergiteknologier og en koordineret indsats på europæisk plan inden for avanceret kemi, alt sammen til mange forskellige industrielle anvendelser og sociale og arbejdsmarkedsmæssige formål.

- Fremme af udviklingen af europæiske "ekspertisecentre" baseret på **oprettelse af netværk og samarbejde** på laboratorieniveau gennem støtte til mellemstore tværnationale net og projekter via de nye instrumenter, der anvendes i det sjette rammeprogram for forskning i EU, og som forbedres i lyset af erfaringerne med dem.

Dette område indebærer, at der skal ydes støtte til europæiske ekspertisecentre på områder som f.eks. miljø- og klimaforskning, informations- og kommunikationsteknologi, medicinal- og fødevarerforskning eller forskning i nye materialer og industrielle processer ved at etablere og støtte samarbejde mellem europæiske laboratorier på højt plan inden for europæiske ekspertisenet og fælles forskning med præcise målsætninger i form af integrerede projekter.

- Forbedring via specifikke netværksmekanismer af **koordineringen af nationale og regionale forskningsprogrammer og -politikker** med henblik på at skabe kritiske ressourcemasser, styrke nationale aktiviteters komplementære karakter og forbedre kohærensens i offentlige forskningsprojekter i hele Europa. I den forbindelse skal der tilskyndes til udveksling, der skal ske en gensidig åbning af programmerne, og der skal iværksættes fælles initiativer.

Nationale forskningsprogrammer kan grupperes efter område som f.eks. kræft, Alzheimers sygdom og nye sygdomme, nanoteknologi eller forskning i store sociale og arbejdsmarkedsmæssige og økonomiske udfordringer som f.eks. demografi, uddannelse, beskæftigelse og innovation.

I nær tilknytning til forskningsindsatsen bør EU støtte udviklingen af en sammenhængende ihærdig indsats på europæisk plan på to områder, hvor videnskab og teknologi spiller en afgørende rolle, nemlig:

- **Rumfart:** Der bør ydes støtte til en europæisk rumpolitik, som sigter mod større sammenhæng mellem europæiske og nationale - offentlige og private - bestræbelser, og som fokuserer på udvikling af applikationer inden for f.eks. positionsbestemmelse og navigation, jordobservation og -overvågning samt telekommunikation, koordinering af FoU-investeringer på forskellige niveauer og hjælp til, at EU bedre kan gennemføre sine politikmål via partnerskaber med etablerede rumfartsnationer som Rusland og nye rumfartsnationer som Kina, Indien og Brasilien.

Indsatsen på dette område vil bero på gennemførelsen af et europæisk rumprogram, som styrker EU's rumprojekter (f.eks. GMES – Global Monitoring for Environment and Security – global miljø- og sikkerhedsovervågning).

- **Sikkerhed:** Der bør ydes støtte til gennemførelse af EU-politikker ved at fremme forskning, som er nødvendig for at øge sikkerheden i Europa på forskellige områder som opfølgning på den forberedende indsats på dette område, hvor USA investerer fem gange så meget som Europa. Hermed bidrager Kommissionen til den bredere EU-dagsorden, der skal forholde sig til Europas udfordringer og imødegå de trusler, som bl.a. fremgår af den europæiske sikkerhedsstrategi, der blev godkendt på Det Europæiske Råd i december 2003. Dette bidrag kompletterer medlemsstaternes og de øvrige EU-institutioners foranstaltninger og bestræbelser.

Det vil være nødvendigt at udvikle viden og teknologier med europæisk merværdi for med held at kunne foregribe, overvåge og begrænse nye sikkerhedstrusler - i forbindelse med f.eks. biologisk terrorisme, internetkriminalitet og global sikkerhed - og sikre Europas plads i de komplekse forskningsnetværk.

EU's indsats inden for **udbredelse af forskningsresultater** vil blive styrket tilsvarende, og **Europas deltagelse i og førende stilling inden for globale initiativer** vil blive styrket.

c) *Netforbindelser i Europa*

Ti år efter igangsættelsen af initiativet vedrørende de transeuropæiske net er arbejdet med at etablere en række hovedforbindelser gennem hele Den Europæiske Union gået i stå. Men trafikken på nettene fortsætter med at vokse, og udvidelsen vil belaste vej-, jernbane- og energiinfrastrukturene yderligere. Omkostningerne ved overbelastning anslås til 1 % af BNP og vil vokse til det dobbelte inden 2020. Hvis der ikke gøres noget, vil trafikstigningen især gå ud over vejene og få meget negative konsekvenser i form af overbelastning og negative virkninger for miljø, sikkerhed og livskvalitet. Hvis der ikke gøres noget, vil Europa ikke blive netforbundet og vil komme til at bøde for den manglende infrastruktur med nedsat vækstpotentiale.

Højtydende transeuropæiske net er en væsentlig katalysator for bæredygtig mobilitet for varer, borgere og energi i et udvidet EU. Disse net gavner ikke blot konkurrenceevnen, men udgør også et håndgribeligt symbol på europæisk integration. Det uudnyttede potentiale for befolkningen og virksomhederne i forbindelse med bedre transportforbindelser anslås til 0,23 % af BNP, hvilket svarer til én million faste job. Projekter såsom højhastighedsjernbanelinjer eller det europæiske satellitnavigationssystem Galileo vil sætte skub i Europas førende højteknologiske industrier.

Det er således afgørende for økonomien, at der træffes foranstaltninger med henblik på at skabe et effektivt og bæredygtigt transportsystem og et pålideligt energiforsyningsystem. Lader man stå til, vil det føre til reelle omkostninger.

Afkastet af disse investeringer rækker ud over de nationale grænser. De nationale forvaltninger føler sig derfor ikke tilskyndet til at anlægge en europæisk synsvinkel og har tendens til prioritere nationale programmer højest, især i perioder, hvor der er stort pres på de nationale budgetter. EU-koordinering og EU-deltagelse i finansieringen med særligt henblik på grænseoverskridende strækninger kan skabe kohærens på europæisk plan og stabilitet på lang sigt og kan desuden fungere som løftestang for deltagelse fra den private sektor.

- Eksempelvis vil "motorveje til søs" kunne aflaste vejene (der vil f.eks. kunne transporteres 7,6 mio. ton gods mellem Rotterdam og Bilbao årligt, svarende til 10 % af vejgodstransporten ad denne rute). Dette kan dog kun fungere ved koordinering på EU-plan.
- Den planlagte Mont-Cenis-jernbanetunnel mellem Lyon og Torino vil tredoble den nuværende kapacitet og forbinde nogle af Europas mest dynamiske regioner med centrale områder i de nye medlemsstater. Men dette projekt kan ikke sættes i gang uden opbakning fra EU.

Samtlige transeuropæiske net anslås at beløbe sig til 600 mia. EUR. De nye retningslinjer for de transeuropæiske net, som Det Europæiske Råd hilste velkommen i december 2003, giver mulighed for bedre koordinering medlemsstaterne imellem og for at fokusere skarpere på en række definerede prioriterede projekter med præcise frister.

Disse omfatter bl.a. sammenkobling af nationale højhastighedsjernbanenettet inden 2012, udvikling af et hovedjernbanenet for godstransport i Centraleuropa inden 2015 og en pakke med henblik på at etablere forbindelser mellem havne og landtransport inden 2010.

De samlede nødvendige investeringer for at kunne gennemføre de 26 prioriterede transportprojekter andrager 220 mia. EUR indtil 2020, og finansieringsindsatsen vil toppe mellem 2007 og 2013. Den private sektors deltagelse i finansieringen af disse projekter anslås at skulle andrage ca. 20 % af finansieringsbehovet, mens resten finansieres i fællesskab over nationale budgetter, og Fællesskabets budget bidrager med indtil 20 %.

Det kræver også EU-finansiering at sikre, at energiforsyningen i Europa sker på tværs af nationale grænser, og at udvikle vedvarende energikilder og rene brændstoffer. Omkostningerne i den forbindelse anslås til omkring 100 mia. EUR. Der er behov for fællesskabsinitiativer, for at vedvarende energi og energieffektivitet kan få større indvirkning og gøres mere tiltrækkende, og for at opfylde aftalte mål som f.eks., at 22 % af elektriciteten i 2010 skal komme fra vedvarende energikilder.

EU skal desuden fortsætte sine bestræbelser på at fjerne hindringerne for udviklingen af et indre marked for telekommunikation og sikre, at alle regioner får en driftssikker infrastruktur for bredbåndsnet, og skal i den forbindelse tage særligt hensyn til risikoen for, at der opstår en it-kløft mellem byområder og afsides liggende landdistrikter.

d) Forbedring af kvaliteten af almen uddannelse og erhvervsuddannelse i EU

Menneskelig kapital er en af de vigtigste bestemmende faktorer for vækst. Et ekstra års skolegang kan øge et typisk EU-lands samlede produktivitet med 6,2 %. Imidlertid faldt de offentlige investeringer i almen uddannelse og erhvervsuddannelse i forhold til BNP i perioden 1995–2000 i de fleste medlemsstater. EU er bagud i forhold til sine konkurrenter hvad angår antal kandidater, erhvervede kvalifikationer ved skoleafgang og deltagelse i livslang læring. Der er også uhyre store forskelle i resultaterne fra den ene medlemsstat til den

anden. I betragtning af den nedadgående tendens i disse indikatorer er det tvingende nødvendigt at øge reformtempoet og fremskynde moderniseringen af Europas uddannelsessystemer. Globalisering samt teknologiske og demografiske ændringer kræver en fleksibel og mobil arbejdsstyrke med relevante kvalifikationer, der løbende føres ajour.

Uddannelsespolitik er et område, hvor nærheden til den enkelte og hensynet til den kulturelle mangfoldighed har stor betydning, og hvor nationale og lokale myndigheder derfor spiller en fremtrædende rolle. Den generelle modernisering af EU's uddannelsessystemer er et centralt element i Lissabon-strategien. I den forbindelse har Det Europæiske Råd vedtaget fælles målsætninger og et arbejdsprogram, der skal gøre uddannelsessystemerne til effektive ordninger for livslang læring med adgang for alle borgere, og fremme konvergens for at højne standarderne i almindelighed. Der sættes fokus på forbedring af uddannelsernes kvalitet (læseplansreformer, nye undervisningsmetoder og kvalitetssikring), øget adgang til uddannelse hele livet igennem (herunder e-læring) og åbning af almen uddannelse og erhvervsuddannelse for påvirkninger udefra, lige fra arbejdsmarkedet til konkurrence på verdensplan.

Til dette arbejde er det nødvendigt med støtte fra EU, da resultaterne kommer hele Europa til gode og medlemsstaterne ikke enkeltvis har de nødvendige midler. Ud over at yde støtte til infrastruktur og grundlæggende uddannelse via samhørighedspolitikken medvirker EU hovedsagelig på to måder: ved at støtte mobilitet for enkeltpersoner (f.eks. studerende, undervisere og forskere) og ved at fremme partnerskaber/netværk mellem skoler, universiteter og andre uddannelsesinstitutioner i forskellige lande. Kernen i denne målsætning er mobilitet for studerende, undervisere og forskere og ikke mindst for idéer og bedste praksis. Multilateral mobilitet på tværs af grænserne er et område, som - selv om alle anser det for at være meget vigtigt – ikke kan tilrettelægges eller finansieres effektivt på nationalt plan. EU kan kun opstille nogle rammer og yde en vis finansiel støtte. Efterspørgslen efter støtte under de nuværende programmer er nemlig langt større end udbuddet.

Målene er bl.a. følgende:

at 3 mio. universitetsstuderende skal deltage i mobilitetsprogrammer inden 2010 (i 2002 var tallet 1 mio.), hvilket svarer til, at ca. 10 % af alle universitetsstuderende får mulighed for at læse i udlandet

at 150 000 lærlinge hvert år skal deltage i mobilitetsaktioner senest i 2013

at 10 % af Fællesskabets skoleelever og -lærere skal deltage i mobilitetsaktioner i hele programperioden

at 50 000 voksne skal deltage i mobilitetsaktioner i forbindelse med livslang læring inden 2013.

Resultatet skal være et væsentligt skridt i retning af at gøre Europa til et uddannelsesmæssigt ekspertisecenter.

e) *En social- og arbejdsmarkedspolitisk dagsorden: at hjælpe det europæiske samfund med at foregribe og forvalte ændringer*

De hurtige ændringer i de internationale konkurrencevilkår fører til en ny arbejdsdeling med følger for alle. Der er mange fordele ved den, men kombineret med ringe vækst kan den betyde øget arbejdsløshed og udstødelse. Derfor skal EU foregribe og ledsage de kommende

ændringer, hvilket er kernen i den europæiske model for social samhørighed og økonomisk vækst.

EU skal tilpasse sig ændringer, iværksætte dem og tage dem til sig. Den social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden, der forholder sig dynamisk til udfordringerne i forbindelse med hurtige ændringer i de internationale konkurrencevilkår, er EU's køreplan for politikudformning og handling på det beskæftigelsesmæssige og sociale område som led i den overordnede Lissabon-strategi. Dagsordenen, der kombinerer lovgivning, den åbne koordinationsmetode og social dialog med støtte fra EU's budget, er afgørende for moderniseringen af den europæiske sociale dialog.

Den social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden bør hjælpe Europa med at udfolde sit fulde potentiale ved at styrke social- og arbejdsmarkedspolitikken som en produktiv faktor og forholde sig til omkostningerne ved ikke at føre en socialpolitik.

EU skal opstille passende lovgivningsmæssige rammer med henblik på at indføre ensartede spilleregler for virksomheder og arbejdstagere ved at etablere fyldestgørende sociale og arbejdsmarkedsmæssige standarder og grundlæggende rettigheder. EU's indsats fungerer desuden som katalysator ved at lette udformning og gennemførelse af reformforanstaltninger i forbindelse med medlemsstaternes social- og arbejdsmarkedspolitik og skaber således en vigtig politisk udvikling med beskedne finansielle midler. Det er også på EU-plan, at den traktatfæstede sociale dialog kan fremmes mest hensigtsmæssigt og med størst held.

- For at tage de nye udfordringer op, som alle medlemsstater står over for, og forvalte ændringerne i forbindelse med udvidelsen, globaliseringen og befolkningens aldring bør den social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden styrkes yderligere.
- I sin seneste forårsrapport slog Kommissionen til lyd for etablering af europæiske partnerskaber i form af trepartsordninger med det formål at kortlægge fælles udfordringer, reagere hensigtsmæssigt og dermed styre ændringerne. Der er tendens til, at kollektive aftaler dækker en stadig bredere vifte af emner ud over de klassiske spørgsmål om lønninger og arbejdstid, og at de udvikler sig til instrumenter til foregribelse af og forvaltning af ændringer. Disse partnerskaber bør også behandle spørgsmål, der vedrører den nye internationale arbejdsdeling, som skyldes globaliseringen, og i den forbindelse anlægge en særlig sektoropdelt synsvinkel.

Handling på EU-plan kan betale sig, fordi:

- EU har de rammer, der skal til for at skabe ensartede spilleregler for virksomhederne ved at etablere fælles sociale og arbejdsmarkedsmæssige standarder og rettigheder og fri bevægelighed for arbejdstagerne.

Antallet af erhvervssygdomme og arbejdsulykker er blevet betydeligt reduceret, fordi man har fremmet forebyggelse og fastsat minimumsstandarder for sundhed og sikkerhed. De samlede omkostninger i forbindelse med disse sygdomme og ulykker andrager dog fortsat mellem 2,6 % og 3,8 % af BNP og vidner om de store økonomiske omkostninger ved ikke at have en passende lovgivning. Kommissionen har slået til lyd for, at incidensraten af arbejdsulykker i medlemsstaterne skal reduceres med i alt 15 %.

I øjeblikket nyder 30 mio. mennesker godt af bestemmelser om koordinering af de sociale sikringsordninger på EU-plan under et midlertidigt ophold i en anden medlemsstat. Målet på mindst 100 mio. mennesker forventes nået ved at indføre det europæiske

sygesikringskort.

- EU koordinerer politikker og fungerer dermed som katalysator for en vigtig politisk udvikling i medlemsstaterne med beskedne finansielle midler.

Den europæiske beskæftigelsesstrategi fører til strukturreformer på medlemsstaternes arbejdsmarkeder. Hvis forskellen mellem den nuværende beskæftigelsesrate og målet om fuld beskæftigelse skal udlignes, er det et spørgsmål om næsten 16 mio. job. Ved alene at udnytte ældre arbejdstageres potentiale ville man nå op på 7 mio. job. De samlede omkostninger ved underudnyttelse af arbejdsstyrken anslås til ca. 9 % af EU's BNP eller 825 mia. EUR.

- Det er også på EU-plan, at kvaliteten af arbejdsmarkedsrelationerne og den traktatfæstede sociale dialog kan styrkes mest hensigtsmæssigt og med størst held.

Direktivet om europæiske samarbejdsudvalg sigter mod at fremme oplysning og høring af arbejdstagere på tværnationalt plan. Ved at øge antallet af omfattede lønmodtagere til 80 % (fra de nuværende 65 %) vil yderligere 2,5 til 3 mio. lønmodtagere kunne deltage i disse ordninger, hvorved man når op på 21,5 mio. arbejdstagere i hele Europa og letter omstruktureringer.

På baggrund af ovenstående følger her en finansiel oversigt for afsnit 1:

FORPLIGTELSES- BEVILLINGER	2006 (a)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1a. Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse	8 791	12 105	14 390	16 680	18 965	21 250	23 540	25 825

2. Større samhørighed til gavn for vækst og beskæftigelse

EU har gennem sin samhørighedspolitik ydet et væsentligt bidrag til en harmonisk, afbalanceret og bæredygtig udvikling. Ved at mobilisere Europas uudnyttede potentiale har samhørighedspolitikken også forbedret den generelle økonomiske situation og formindsket de økonomiske og sociale skævheder.

Samhørighedspolitikens merværdi

Følgende faktorer er vigtige for, at den europæiske samhørighedspolitik kan forbedre de økonomiske resultater i de nye medlemsstater og regioner, og bør derfor styrkes:

- **Ressourcerne koncentrereres om investeringer**, der har til formål at øge og forbedre den fysiske og menneskelige kapital og således opnå den størst mulig indvirkning på konkurrenceevne og vækst. Det er denne koncentration, der har gjort det muligt for de mindre udviklede regioner i de fire fattigste lande, som økonomisk set er de hovedbegunstigede af denne politik, at opnå en gennemsnitsvækstrate *over* EU-gennemsnittet i perioden 1995-2001.
- **Overholdelse af det indre markeds regler** for eksempel i forbindelse med konkurrencepolitik og offentlige indkøb. En målelig effekt af dette kan ses af stigningen i samhandelen inden for Fællesskabet, navnlig mellem de mindst udviklede medlemsstater og regioner og det øvrige EU. Når det drejer sig om samhørighedspolitikken, betyder dette, at ca. en fjerdedel af udgifterne i forbindelse med programmerne til disse områder vender tilbage til det øvrige EU i form af øget eksport.
- **Vægt på jobskabelse inden for nye aktiviteter** for at afhjælpe virkningerne af økonomiske og sociale ændringer som følge af den nye internationale arbejdsdeling. For eksempel blev der uden for de mindre udviklede områder under den forrige generation af programmer, 1994-99, givet støtte til omkring 300 000 små virksomheder, hvilket bidrog til skabelse af 500 000 nye job.
- **Bidrag til partnerskab og god forvaltningspraksis**. Systemet med forvaltning på mange niveauer med inddragelse af Fællesskabets og de nationale, regionale og lokale myndigheder og interessenter er med til at sikre, at foranstaltninger tilpasses situationen, og at der er en oprigtig vilje til succes ("ownership").
- **Løftestangeffekten** som følge af samfinansieringsreglerne, der mobiliserer yderligere ressourcer til nye investeringer fra nationale offentlige og private kilder. Hver euro fra EU's budget, der anvendes til samhørighedspolitikken, medfører i gennemsnit investeringer på 0,9 EUR i de mindst udviklede områder ("mål 1") og 3 EUR i de andre regioner ("mål 2").
- Vellykket støtte til EU's andre sektorpolitikker.
 - Ved at investere i gennemførelse af fællesskabslovgivningen hjælper samhørighedspolitikken de mindre begunstigede områder med at opfylde EU-normerne, f.eks. på miljøområdet.
 - Inden for sektorer som uddannelse, transport og energi, giver samhørighedspolitikken omfattende støtte til nye investeringer, navnlig i de mindst udviklede lande og regioner.

Det vil i fremtiden være vigtigt, at EU fører en effektiv politik for at fremme modernisering og hurtigere vækst i de mindre udviklede områder og få flere personer i produktiv beskæftigelse i EU som helhed. Men det er også nødvendigt at reformere denne politik for bedre at kunne takle de nye udfordringer.

Udvidelsen er den hidtil største udfordring for EU's konkurrenceevne og indre samhørighed. I et udvidet EU vil det gennemsnitlige BNP pr. indbygger være mere end 12 % lavere end i det nuværende EU, mens indkomstforskelle samlet set fordobles.

Reformen skal som fastsat på Det Europæiske Råd i Lissabon og Göteborg fokusere på konkurrenceevne, bæredygtig udvikling og beskæftigelse, hvilket sker på baggrund af øget konkurrence, globalisering og en generelt aldrende befolkning. I fremtiden **vil udfordringen bestå i at sikre, at Lissabon- og Göteborg-målene og foregribelsen af ændringer som følge af den nye internationale arbejdsdeling fra begyndelsen af systematisk integreres i udformningen af alle nationale og regionale udviklingsstrategier.**

For at udgifterne for den næste periode kan udnyttes bedre i overensstemmelse med Lissabon- og Göteborg-målene foreslår Kommissionen, at samhørighedspolitikken følger en overordnet strategi. Til brug herfor agter Kommissionen at fremlægge et strategidokument for Parlamentet og Rådet, som redegør for samhørighedspolitikens prioriteringer, herunder foranstaltninger, der anses for nødvendige for at foregribe økonomiske og sociale ændringer.

Kommissionen forudser også mere forenkede og gennemsigtige prioriteringsrammer for at kunne gennemføre dagsordenerne fra Lissabon og Göteborg på forskellige måder alt afhængigt af omstændighederne og med følgende tre prioriterede områder (der erstatter de nuværende målsætninger):

- **Konvergens.** Indsatsen skal først og fremmest koncentrerer om de **mindre udviklede medlemsstater og regioner** i det udvidede EU. Dette vil også omfatte de regioner, som ikke har fuldført konvergensprocessen, men som ikke længere er støtteberettigede, fordi deres indkomstniveau pr. indbygger relativt set er højere i det udvidede EU (den såkaldte "statistiske effekt"). Inden for rammerne af konvergensprogrammerne vil der blive udfoldet bestræbelser på at modernisere og øge den fysiske og menneskelige kapital med henblik på at forbedre konkurrenceevnen på lang sigt, fremme den miljømæssige bæredygtighed og yde et større bidrag til EU's samlede økonomiske resultater, samtidig med at man udvikler bedste praksis med hensyn til nye styreformer og institutionel kapacitet.
- **Regional konkurrenceevne og beskæftigelse.** Programmerne for regional konkurrenceevne og beskæftigelse vil skulle omfatte de **øvrige medlemsstater og regioner**, eftersom behovet i hele EU fortsat vil være stort som følge af økonomisk og social omstrukturering og andre handicap. For at sikre fællesskabsforanstaltningernes merværdi skal interventionerne koncentrerer om et begrænset antal politikprioriteringer med forbindelse til dagsordenerne fra Lissabon og Göteborg, hvor de kan skabe merværdi og få en multiplikatoreffekt på nationale og regionale politikker. De regionale udviklingsprogrammer skal forenkles, og dermed opgives det nuværende system, hvor Kommissionen skal vælge små områder på subregionalt niveau, og erstattes af fastsættelse af en passende balance mellem geografisk og tematisk målretning af interventionerne i forbindelse med den flerårige udviklingsplan. Støtte til regioner, der ikke længere opfylder kriterierne for konvergensprogrammer, selv uden udvidelsens statistiske effekt, vil være medtaget under denne rubrik.
- **Europæisk territorielt samarbejde** i form af **grænseoverskridende og tværnationale programmer.** Disse programmer skal søge at løse de særlige problemer, der er forbundet med at opnå en konkurrencedygtig og bæredygtig økonomi i de områder af medlemsstaterne, der er delt af nationale grænser. Der vil blive lagt vægt på fremme af udveksling af erfaringer og bedste praksis, der kan bidrage til økonomisk integration i hele EU og til en mere harmonisk og afbalanceret udvikling.

På baggrund af ovenstående følger her en finansiel oversigt for afsnit 2:

FORPLIGTELSES- BEVILLINGER	2006 (a)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1b. Samhørighed til gavn for vækst og beskæftigelse	38 791	47 570	48 405	49 120	49 270	49 410	50 175	50 960

3. Bæredygtig forvaltning og beskyttelse af naturressourcer: landbrug, fiskeri og miljø

De nye medlemsstater (og der kommer flere i fremtiden) er ensbetydende med 75 mio. flere forbrugere og 4 mio. flere landmænd i Den Europæiske Union. Udvidelsen betyder et meget større marked, øget konkurrence og en udfordring bestående i at opfylde høje normer for kvalitet, produktsikkerhed og miljøbeskyttelse. Medlemsstaternes tidlige beslutning om at erstatte deres respektive nationale politikker, som var både dyre og til dels indbyrdes modstridende, med en fælles politik, der er defineret i traktaten, var dikteret af den forventede merværdi i form af sikring af den frie bevægelighed for landbrugsvarer og undgåelse af konkurrenceforvridning inden for Den Europæiske Union, fremme af forsyningssikkerhed og forbedring af konkurrenceevnen på de interne og eksterne markeder.

Siden da har politikken videreudviklet sig og tager nu hensyn til yderligere forhold, der berører befolkningen, som f.eks. produktionskvalitet, miljø, dyrevelfærd og et livskraftigt landbomiljø, der udgør 80 % af EU's territorium. Den tager også hensyn til behovet for at støtte landmænd, der producerer og bevarer offentlige goder på den mest effektive måde. Som følge heraf har den fælles landbrugspolitik i realiteten produceret merværdi over tid til lavere omkostninger, end tilfældet ville have været, hvis medlemsstaterne havde fortsat deres separate landbrugspolitikker.

En grundlæggende reform af den fælles landbrugspolitik blev besluttet i juni og suppleres af endnu en pakke, der efterfølges af et forslag vedrørende sukker medio 2004. Dette skal sikre sektoren nogle stabile rammer indtil 2013.

Reformen tager sigte på at opfylde målsætningerne om konkurrenceevne, solidaritet og bedre integration af miljøaspekter og bliver således et vigtigt skridt for udviklingsstrategien fra Lissabon og Göteborg. Den indebærer:

- En væsentlig forenkling af markedsstøtteforanstaltningerne og den direkte støtte, ved at de direkte betalinger til landmænd afkobles fra produktionen.
- Yderligere styrkelse af landdistriktsudviklingen ved at overføre midler fra markedsstøtte til landdistriktsudvikling gennem reduktion af den direkte støtte til de større landbrugsbedrifter (graduering), hvorved der etableres en forbindelse mellem de to søjler i den fælles landbrugspolitik, som er komplementære med hensyn til at styrke den bæredygtige udvikling inden for landbrug og landbrugssamfund.
- En mekanisme for finansiel disciplin i overensstemmelse med Det Europæiske Råds beslutning om at fastsætte et loft for udgifter til markedsstøtte og direkte støtte mellem 2007 og 2013.

Den fremtidige, og styrkede, politik for udvikling af landdistrikter efter 2006, der skal bidrage til gennemførelse af målsætningerne om bæredygtig udvikling, vil fokusere på tre hovedmålsætninger:

- Forøgelse af landbrugssektorens konkurrenceevne ved hjælp af støtte til omstrukturering (for eksempel investeringsstøtte til unge landmænd, oplysningskampagner og salgsfremmende foranstaltninger).
- Forbedring af miljø og natur ved hjælp af støtte til arealforvaltning, herunder samfinansiering af udviklingsaktioner for landdistrikter i forbindelse med Natura 2000-naturbeskyttelsesområder (for eksempel miljøvenligt landbrug, skovbrug og foranstaltninger for mindst begunstigede områder).
- Forbedring af livskvaliteten i landdistrikter og øget diversificering af økonomiske aktiviteter ved hjælp af foranstaltninger, der er målrettet mod landbrugssektoren og andre aktører i landdistrikter (for eksempel en kvalitativ omlægning af produktionen, fødevarekvalitet og fornyelse af landsbyer).

Den fælles fiskeripolitik er en betingelse for ligebehandling af og lige økonomiske muligheder for medlemsstaternes fiskere og kystområder. Den får stadig større betydning for sikring af bæredygtigt fiskeri, efterhånden som fiskebestanden svinder ind, idet der på en afbalanceret måde tages hensyn til miljømæssige, økonomiske og sociale aspekter.

Siden 1. januar 2003 er den nye fiskeripolitik, som fokuserer mere på bæredygtig udnyttelse af levende akvatiske ressourcer baseret på sund videnskabelig rådgivning og på forsigtighedsprincippet inden for fiskeriforvaltning og akvakultur, blevet fuldt integreret i Fællesskabets politik for bæredygtig udvikling.

Opfyldelsen af politikmålsætningerne fra Lissabon og Göteborg, nemlig udvikling af en europæisk politik, der fører til vækst og samtidig mindsker de negative følger for miljøet, kræver en fortsat forpligtelse til bæredygtig anvendelse og forvaltning af ressourcer og miljøbeskyttelse. Miljøpolitik er et vigtigt komplement til det indre marked og forbedrer livskvaliteten. EU's borgere betragter i stigende grad adgangen til et rent miljø som en rettighed, og de forventer, at EU garanterer denne rettighed og sikrer, at medlemsstaterne gennemfører denne politik på en korrekt måde. Vigtige aktiviteter på dette område for perioden 2006-2012 omfatter:

- Gennemførelse af det europæiske klimaændringsprogram, herunder en række foranstaltninger, der skal sikre, at Kyoto-målet om reduktioner af EU's drivhusgasemissioner nås.
- Gennemførelse af de tematiske strategier vedrørende specifikke miljøprioriteringer som f.eks. jord, luftkvalitet, pesticider, havmiljø, bymiljø, bæredygtig anvendelse og forvaltning af ressourcer samt genvinding af affald.
- Gennemførelse af en handlingsplan for miljøteknologi ("ETAP") med henblik på at udnytte miljøteknologiernes potentiale fuldt ud, mindske presset på naturressourcerne og forbedre EU-borgernes livskvalitet, samtidig med at konkurrenceevnen og væksten stimuleres og EU's førende rolle for udvikling og anvendelse af miljøteknologi fremmes.

- Udvikling og gennemførelse af Natura 2000-nettet af naturbeskyttelsesområder med henblik på bevarelse af europæisk biodiversitet samt gennemførelse af handlingsplanen for biodiversitet.

Det fremgår af ovenstående, at de indgåede forpligtelser skal overholdes, og at Den Europæiske Union skal forvalte sine naturressourcer ved at overføre den europæiske model for vækst og samhørighed på forvaltningen af miljøet.

På baggrund af ovenstående følger her en finansiel oversigt for afsnit 3:

FORPLIGTELSESBEVILLINGER	2006 (a)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
2. Bæredygtig forvaltning og beskyttelse af naturressourcer	56 015	57 180	57 900	58 115	57 980	57 850	57 825	57 805

B. Unionsborgerskabet som begreb skal have et konkret indhold

1. Et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed

Frihed, sikkerhed og retfærdighed er centrale værdier, som udgør nøgleelementerne i den europæiske samfundsmodel.

Ved at integrere EU's charter om grundlæggende rettigheder i forfatningstraktaten vil EU få en juridisk forpligtelse til at sikre, at de grundlæggende rettigheder ikke blot overholdes, men også fremmes aktivt.

Det erkendes nu åbent, at problemerne med indvandring, asyl og bekæmpelse af kriminalitet og terror ikke længere kan løses tilfredsstillende med foranstaltninger, der udelukkende træffes på nationalt plan.

Udviklingen af denne dimension af Den Europæiske Union er derfor en ny udfordring for integrationen. Et ægte område med frihed, sikkerhed og retfærdighed er en nødvendig byggesten for EU og er en central del af det politiske projekt for et udvidet EU.

Foranstaltninger på EU-plan sikrer en retfærdig fordeling af ansvaret herunder fordeling af den finansielle byrde og skaber opmærksomhed om fælles emner og værdier, hvilket er med til at udvikle fælles tiltag.

Udvidelsen vil i et hidtil uset omfang forøge antallet af borgere, som forventer at drage fordel af at leve i et område med fred, sikkerhed og retfærdighed, og den vil også medføre særlige udfordringer, f.eks. når det gælder sikkerhed ved de ydre grænser.

(i) Ydre grænser/indvandring

- EU skal sikre en integreret forvaltning af sine **ydre grænser**, således at lovlige indvandrere bydes velkommen på en koordineret måde, samtidig med at grænserne på land (ca. 6 000 km) og søgrænserne (over 85 000 km) beskyttes mod ulovlig indvandring efter udvidelsen.

En nøglemålsætning på dette område er oprettelsen af et europæisk grænseagentur, der skal bane vejen for skabelsen af et europæisk korps af grænsevagter, der med passende midler skal hjælpe de nationale myndigheder med at udføre overvågningsopgaver og

grænsekontrol.

- EU vil fortsat blive konfronteret med problemet med at sikre overholdelse af de internationale beskyttelsesforpligtelser i forbindelse med migrationsstrømme og asylansøgere. En **fælles asylpolitik** baseret på en retfærdig fordeling af ansvar og finansiel byrde mellem medlemsstaterne vil sikre ensartede betingelser for modtagelsen af over 400 000 asylansøgere i et udvidet EU pr. år, samtidig med at antallet af personer med grundløse ansøgninger nedbringes.
- En **fælles indvandringspolitik** med henblik på en effektiv forvaltning af de fortsatte migrationsstrømme er nødvendig for opfyldelse af arbejdsmarkedets behov. Som følge af de demografiske ændringer vil migranter bidrage til økonomisk vækst, konkurrenceevne og bæredygtig udvikling af EU. Derfor skal EU iværksætte foranstaltninger inden for dette politikområde med henblik på at opmuntre og støtte medlemsstaternes aktioner til fremme af integration af tredjelandstatsborgere.

En vellykket integration af indvandrere er således dels et spørgsmål om social samhørighed, dels en nødvendig forudsætning for økonomisk effektivitet. I EU udgør antallet af statsborgere fra tredjelande allerede 14,3 mio. og det skønnes, at den fortsatte indvandring vil være på 1,5 mio. pr. år.

EU's finansielle intervention bør have til formål at supplere og støtte medlemsstaternes foranstaltninger og sigte mod koordinering på et område, der i sagens natur er grænseoverskridende:

Det skal sikres, at mindst 5 % af tredjelandstatsborgere med lovligt ophold (10 % gennem indirekte virkning,) deltager i programmer og foranstaltninger, som f.eks. adgang til tjenester, øget indflydelse i samfundslivet, oprettelse af netværk og udveksling af bedste praksis mellem aktører. En specifik målsætning med hensyn til integrering vil være at yde særlige integrationstjenester til 20 % af nyligt ankomne tredjelandstatsborgere (orienteringskurser, sprogkurser).

Der skal udvikles et fælles instrument for hjemsendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold eller personer, der på ureglementeret vis migrerer mod EU, hvilket vil være et nødvendigt supplement til en politik, der fremmer bæredygtig migration.

(ii) Retfærdighed/sikkerhed

- Varetagelse af **sikkerheden** gennem forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet og terror hører fortsat til en af EU's vigtigste udfordringer. Prioriteringerne omfatter: foranstaltninger til udvikling og styrkelse af Europol og Det Europæiske Politiakademi med henblik på at styrke samarbejde og udveksling mellem berørte aktører; større fokus på kriminalitetsforebyggende aktiviteter, navnlig hvad angår nye former og midler inden for alvorlig og organiseret kriminalitet, for at imødekomme behovet for sikkerhed, som er en nødvendig forudsætning for de europæiske samfunds administrative, sociale og økonomiske bæredygtighed. Eksempler på foranstaltninger på EU-plan:
 - 10 % af de ledende politifolk skal deltage i uddannelsesforløb på Det Europæiske Politiakademi, og 60 % af EU's politifolk berøres indirekte gennem udbredelse af fælles undervisningsmoduler.

- Udvekslinger af relevante oplysninger mellem de nationale retshåndhævende myndigheder og Europol skal inden 2013 øges med 75 %.
- Et **effektivt område med retfærdighed** er et naturligt supplement til effektiv fri bevægelighed, idet det giver retssikkerhed for grænseoverskridende transaktioner og gør det muligt at løse grænseoverskridende retlige problemer på det familiære eller personlige område. Der er brug for foranstaltninger for at sikre adgang til effektive institutioner inden for retsvæsenet og et tæt retligt samarbejde samt fælles strategier til bekæmpelse af kriminalitet, således at det sikres, at kriminelle ikke har nogen fristeder.

Eurojust skal styrkes yderligere for at intensivere koordineringen og samarbejdet mellem efterforskere og anklagere, der beskæftiger sig med alvorlig grænseoverskridende kriminalitet.

2. Adgang til basale varer og tjenester

EU's borgere har ligeledes en forventning om adgang til de varer og tjenester af generel interesse, som man forbinder med den europæiske økonomiske og sociale model:

- Beskyttelse af borgere mod så forskellige risici som naturkatastrofer, sundheds- og miljøkriser er et område, hvor EU kan tilføre merværdi i situationer, hvor de enkelte lande ikke kan træffe effektive forholdsregler mod risici, der har tværnationale konsekvenser, eller hvor omfanget af den pågældende krise kræver europæisk solidaritet.
- Udvikling af indsatsen på dette område betyder styrkelse af normerne for sikkerhed og tryghed med det formål at opnå rene energi- og transportsystemer samt anvendelse af miljønormer, der sikrer, at de grundlæggende naturressourcer (luft, vand og jord) er fri for sundhedsfarlige stoffer.
- Borgerne har en forventning om, at EU beskytter dem mod større katastrofer. På mellemlang sigt vil EU i stigende grad være nødsaget til at forbedre sin mulighed for at gribe ind i tilfælde af katastrofer, der overstiger medlemsstaternes kapacitet, og maksimere effektiviteten af de ressourcer, der er til rådighed i EU.
- Som forbrugere er borgerne afhængige af, at leverandører og offentlige myndigheder garanterer, at de tilbudte varer og tjenester er sikre. Bedre information og tydeligere budskaber er påkrævet, således at borgerne kan træffe kvalificerede valg, når de foretager deres indkøb og vælger livsstil. EU skal sammen med de nationale myndigheder forpligte sig til at garantere varers sikkerhed. Dette er navnlig vigtigt, når det gælder fødevareforsynings sikkerhed, kvalitet og næringsværdi, samt hvilke garantier der gives for produktionsmåde, og hvilke relevante oplysninger der gives til forbrugerne om den mad, de køber eller spiser.
- Men sundhed skaber også vækst. Bedre sundhed øger fremskridtet, giver det enkelte menneske mulighed for et længere, bedre og mere produktivt liv og er en forudsætning for økonomisk velstand. Som enkeltpersoner forventer folk at få autoritative oplysninger og råd om deres basale sundhedsvalg. EU kan hjælpe de nationale myndigheder med at give folk mulighed for at forbedre deres sundhed og fremme patienters adgang til sundhedstjenester på tværs af grænserne. I en moderne verden med megen global transport og handel, spreder sundhedskriser sig hurtigt over grænserne og gør således en fælles EU-indsats nødvendig.

- I den europæiske samfundsmodel forventer borgerne adgang til **passende basale tjenester af generel interesse**, som f.eks. sundhed og uddannelse, energiforsyning, transport, telekommunikation og posttjenester. Dette kan stille krav om fælles rammer, der er udformet til at give medlemsstaterne nogle garantier, som kan hjælpe dem at træffe de relevante politiske valg.

3. At give borgerskabsbegrebet reelt indhold: fremme af europæisk kultur og mangfoldighed

EU står foran sin hidtil mest omfattende udvidelse. Indvandring har allerede øget EU's kulturelle mangfoldighed, og befolkningsudviklingen indebærer, at dette vil fortsætte. Fremtidens EU vil derfor være karakteriseret af en kolossal social og kulturel mangfoldighed. Det bliver vigtigt med gensidigt kendskab og gensidig forståelse mellem borgere. Europas borgere skal vide og mærke, hvad de har til fælles.

Rammerne for dialog og udveksling mellem medlemsstaternes borgere med det formål at fremme den gensidige forståelse og en fælles europæisk identitet samt foranstaltninger til fremme af unionsborgerskabet som idé skal supplere medlemsstaternes aktioner og fremme den kulturelle mangfoldighed i et EU med 25 eller flere medlemsstater og mange minoriteter.

Det indebærer støtte til europæisk kulturelt samarbejde, hjælp til at overvinde hindringerne for grænseoverskridende udveksling og strukturer inden for den europæiske av-industri og fremme af udveksling af unge, volontørtjenester og uformel læring samt sprogindlæring og undervisning af sprogfolk. Det er de unges deltagelse, der først og fremmest skal sikre Europas fremtid.

Andre eksempler er:

- Hindringerne for kulturelt samarbejde på EU-plan – for eksempel gennem udveksling af kunstværker og kunstnere, oprettelse af netværk af museer, operahuse og andre kulturinstitutioner – skyldes opsplitningen mellem medlemsstaterne.
- Situationen er den samme for så vidt angår udveksling af europæiske film og tv-programmer. På grund af sproglige, kulturelle og sociale forskelle er den europæiske av-industri stort set stadigvæk opbygget på national basis og er hovedsageligt afhængig af nationale markeder.

Man kunne sætte sig følgende mål:

En væsentlig forøgelse af antallet af borgerinitiativer til støtte for interkulturel dialog og udveksling og af antallet af tværnationale samarbejdsprojekter med 1 500 kulturinstitutioner, der samarbejder i netværk, og som hvert år når ud til millioner af borgere.

Forøgelse af andelen af europæiske film, der distribueres uden for deres oprindelsesland, fra de nuværende 11 % af markedet til 20 % i 2013, fordobling af antallet af biografer, der viser europæiske film, inden 2010 og uddannelse af 35 000 fagfolk inden for av-sektoren inden 2013.

Gennemførelse af 40 000 projekter med unge (f.eks. udvekslinger af unge) og 5 000 projekter (uddannelse, information og udveksling af god praksis) for ungdomsarbejdere i løbet af programperioden og forøgelse af deltagelsen i Den Europæiske Volontørtjeneste til 10 000 volontører pr. år.

Resultatet vil være et betydningsfuldt bidrag til virkeliggørelse af EU's mål om være forenet i mangfoldighed.

På baggrund af ovenstående følger her en finansiel oversigt for afsnit 4:

FORPLIGTELSESBEVILLINGER	2006 (a)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
3. Borgerskab, frihed, sikkerhed og retfærdighed	1 381	1 630	2 015	2 330	2 645	2 970	3 295	3 620

C. EU som global partner

Med over 450 millioner indbyggere og en fjerdedel af verdensproduktionen bør EU med 25 – og snart 27 – medlemsstater have stor indflydelse på de langsigtede politiske og økonomiske valg, der er afgørende for fremgang og stabilitet i Europa og hele verden, og dermed for europæernes velfærd og sikkerhed.

Der er imidlertid en vis forskel på EU's økonomiske vægt og politiske magt. EU er ikke en stat, men kohærente eksterne forbindelser kan give det større indflydelse, end medlemsstaterne kan opnå hver især eller selv ved at træffe parallelle tiltag.

EU har skabt en bred, men ikke fuldstændig vifte af redskaber til eksterne forbindelser i form af den fælles handelspolitik, bi- og multilaterale samarbejdsaftaler, udviklingssamarbejde, humanitær hjælp og finansiel bistand samt de eksterne aspekter ved interne politikker (energi, miljø, transport, retlige og indre anliggender, etc.).

EU's eksterne tiltag, herunder den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, den fælles handelspolitik og samarbejde med tredjelande, giver både mulighed for at integrere alle EU-redskaber – under hensyn til deres specifikke institutionelle og operationelle beskaffenhed - og for efterhånden at skabe en række fælles tiltag på grundlag af fælles holdninger i bredere politiske spørgsmål, herunder sikkerhed.

Udvidelsen vil give EU et endnu større ansvar, som verdensdelens leder og som global partner. EU bør derfor forbedre sine forudsætninger for at fremme menneskerettighederne, demokratiet og retsstaten samt sine muligheder for at fokusere på bekæmpelse af fattigdom, både i nabolandene og gennem multi- og bilaterale politikker, som hovedsagelig sigter mod bæredygtig udvikling og politisk stabilitet. På den måde vil EU virkelig skabe overensstemmelse mellem sin interne og sin eksterne dagorden og dermed bidrage til global sikkerhed og fremgang.

1. EU's naboskabspolitik

EU's rolle som verdensdelens leder er af afgørende betydning ikke blot for EU selv og for dets naboer, men også for EU's bidrag til bæredygtighed og stabilitet på verdensplan. Med udgangspunkt i de vellykkede aspekter ved tidligere udvidelser vil det udvidede EU stabilisere forholdene i nabolandene i bred forstand og støtte deres udvikling gennem et snævert samarbejde og integration i det omfang, det er nødvendigt og muligt for kandidat- og ansøgerlandene og deres umiddelbare naboer. Ved at liberalisere handel og investeringer, fremme passende konvergens på lovgivningsområdet og skabe forbindelser til deres transport-, energi-, og kommunikationsnetværk vil det være muligt at støtte deres egne interne

udviklingsstrategier, som fortsat er nøglen til succes. Et større samarbejde inden for uddannelse, som allerede er et positivt resultat af EU's naboskabspolitik, vil blive et afgørende led i denne integrationsproces. En fælles indvandringspolitik vil dels være baseret på jobskabelse i udrejselandene, dels på integration af migranter, der opholder sig lovligt i det udvidede EU. Denne stabiliseringscyklus skaber med andre ord et fælles rum, et fællesskab, som omfatter "alt andet end institutionerne".

Miljø, nuklear sikkerhed og energiforsyninger er også vigtige emner for EU set i forhold til dets naboer. Illegal indvandring, organiseret kriminalitet, smugling af forskellig art, terrorisme og smitsomme sygdomme er også alvorlige trusler, som kræver en fælles indsats med disse lande. Udbredelse af det indre markeds fire former for fri bevægelighed til hele området, samtidig med at sikkerheden øges, kræver i høj grad samarbejde og integration.

Ud over de specifikke interesser, der forener medlemsstater, som har en fælles grænse med EU's naboer i nord og syd, har EU også en fælles interesse i at konsolidere demokratiet og retsstatsprincippet og i høj grad at tilskynde til reformer og integration i hele det område, der består af EU med Rusland og dets naboer, Balkanhalvøen og Middelhavsområdet helt over til Den Persiske Golf. Der ligger en meget stor udfordring i at udbrede fordelene ved aktiv og afbalanceret handel med et EU bestående af 25 medlemsstater til hele dette område ved at integrere disse lande i et område, som er baseret på fælles værdier og et større marked med indbyrdes forbundne netværk og fælles regler og standarder. Stigende indkomstforskelle og forskellige historiske erfaringer har skabt en kløft mellem EU og dets naboer, en kløft, som der skal slås bro over ved fælles indsats over en længere periode.

EU's partnere mod øst og syd kan ikke længere udskyde de politiske og økonomiske reformer, der skal til for at bane vej for industrialisering/genindustrialisering og udvikling af serviceydelse, som kan skabe de millioner af job, der er nødvendige for at forbedre levestandarden og afhjælpe de unges frustrationer. Med Københavnskriterierne i baghovedet er betingelserne for EU's samarbejde og bistand samt medlemsstaternes loyalitet over for EU i bilaterale forhold begge vigtige for at få tingene til at bevæge sig i den rigtige retning.

EU kan imidlertid ikke begrænse sig til at se på økonomiske og politiske spørgsmål i forhold til sine naboer og andre lande. Det skal også i stigende grad kunne sikre stabilitet, forebygge konflikter og styre kriser lige uden for sin egen dør, i givet fald ved - som sidste udvej - at gøre brug af en styrke under FN-mandat.

2. EU som partner i forbindelse med bæredygtig udvikling

Det væsentligste bidrag, som EU kan yde til sikkerheden i verden på nuværende tidspunkt i integrationsprocessen, er at arbejde aktivt for bæredygtig udvikling gennem global styring og bilaterale forbindelser.

EU spiller en økonomisk rolle på verdensplan og kan derfor gøre den globale styring mere effektiv ved at udbrede bæredygtig udvikling over hele jorden gennem en kombination af internationalt samarbejde og gode interne politikker. Samarbejdet med udviklingslande vil blive koncentreret om fattigdomsudryddelse, og - i overensstemmelse med forpligtelser på multilateralt plan - kan og bør EU yde et væsentligt og kohærent bidrag til fremskridt i retning af millenniumudviklingsmålene, som FN's generalforsamling opstillede i 2000. En fælles udviklingspolitik, der koncentrerer om fattigdomsbekæmpelse, vil være de rette rammer.

Det udvidede EU, allerede en førende handelsmagt, den største bistandsdonor på globalt plan og en aktiv partner i forhandlingerne om multilaterale standarder, vil komme til at spille en

endnu større rolle og få endnu mere indflydelse inden for det økonomiske styringssystemets tre søjleområder – handel, finansiering og fastsættelse af standarder – når det sikrer, at det overalt kommer til at fremstå som en enhed udadtil.

Ved at fremme holdninger vedtaget med et kvalificeret flertal vil det sikre en vis retningsans i de multilaterale forhandlinger og skabe en tiltrængt kohærens i styringssystemet.

Men spørgsmålet om samhørighed inden for det udvidede Europa og konsekvente tiltag i globale økonomiske anliggender afgøres i sidste ende af, om der kan opnås bred enighed inden for EU om en europæisk udviklingsmodel, der er i overensstemmelse med åbne og konkurrencedygtige markeder.

EU's finansielle bistand og bilaterale handelspræferencer ville få langt større virkning med en sådan fælles tilstedeværelse i de økonomiske multilaterale styringsorganer, som f.eks. Verdensbanken, IMF og FN's økonomiske agenturer, og man vil få betydeligt mere ud af hver euro, som anvendes i denne sammenhæng.

3. EU som global partner

EU bør også spille en stor rolle i forbindelse med global politisk styring for at bidrage til effektiv multilateralisme. Den bør også bidrage til strategisk sikkerhed, som defineret i den europæiske sikkerhedsstrategi, der fik tilslutning fra Det Europæiske Råd i december 2003. Den vedrører beskyttelse mod trusler samt varetagelse af civil sikkerhed og beskyttelse af befolkninger inden og uden for Europa.

Strategisk sikkerhed: Stillet over for helt fundamentale trusler – terrorisme, spredning af masseødelæggelsesvåben og stater i opløsning, interne og regionale konflikter – skal EU tage affære inden for sit eget område og på internationalt plan og være med i frontlinjen uden for egne grænser (f.eks. gennem krisestyringsoperationer). Sådanne tiltag kræver en passende kombination af civile og militære midler.

Civil sikkerhed: I dagens verden, som er kendetegnet ved åbenhed og ustabile forhold, er civilbefolkningerne i stigende grad udsat for risici som f.eks. konflikter, nationale katastrofer og pandemier. EU udsætter sig som et kontinent uden grænser for følgerne af sådanne risici og trusler. I overensstemmelse med rollen som førende partner ved fremme af bæredygtig udvikling, menneskelige værdier og global styring skal EU også træffe korrekte foranstaltninger udadtil og effektivt støtte internationale bestræbelser, som ikke alene har betydning for civilbefolkningernes fysiske sikkerhed og deres udviklingsmuligheder, men også for sikkerhed og stabilitet i al almindelighed.

For at øge EU's muligheder på dette område skal der gøres en større indsats for at fremskaffe flere ressourcer og samle dem mere effektivt. For at øge den militære kapacitet er der behov for mere sikkerhedsrelateret forskning og bedre civil krisestyring, diplomatiske forbindelser og efterretningskilder.

EU-støttens merværdi

Den komparative fordel ved en EU-tilgang til foranstaltninger i forbindelse med eksterne kriser fremgår tydeligt af hændelserne i det vestlige Balkan, Afghanistan og Østtimor.

I det vestlige Balkan hjalp EU's støtte med til at underbygge nærhedspolitikken, dvs. stabiliserings- og associeringsprocessen. Både på grund af omfanget af de finansielle midler,

der blev givet til regionen, og bistandens art, hvor bistanden hovedsagelig var rettet mod demokratiske stabiliseringsforanstaltninger (flygtninges tilbagevenden, opbygning af institutioner, menneskerettigheder og sikring af retsstatsprincippet), fik EU's tiltag en virkning, som de enkelte medlemsstaters bilaterale programmer i fællesskab sandsynligvis ikke ville have fået.

Selv en optimal koordinering af individuelle nationale programmer ville ikke have kunnet give en sammenhæng, som den Fællesskabets bistand til Afghanistan var udtryk for. I 2001 gav Fællesskabet et enkelt væsentligt tilsagn for 5 år. Samtlige vilkår for denne langsigtede forpligtelse er nedfældet i en landestrategi, og en årlig evaluering giver den fleksibilitet, der skal til for at tilpasse bistanden til de givne forhold.

Fællesskabets bestræbelser i Østtimor har helt konkret bidraget til at hjælpe det nye land igennem udfordringerne i de første år med selvstændighed.

4. Politik sammensætning

Skridt i retning af en fælles samarbejds- og bistandspolitik kræver også en bedre **politik sammensætning**, således at der bliver større sammenhæng inden for bilaterale forbindelser eller internationale institutioner, og således at der for de enkelte partnerlande, regioner eller institutioner udtænkes en korrekt politik sammensætning i overensstemmelse med vore prioriteringer, partners behov eller globale udfordringer, som omsættes til den mest effektive vifte af instrumenter.

For nabolandene vil politik sammensætningen hovedsagelig fokusere på fælles stabilitet og fremgang og tage hensyn til de vigtige konsekvenser af EU's interne politik. For andre lande vil politik sammensætningen bl.a. afhænge af en vurdering af EU's og vore partners interesser og af den geopolitiske situation.

En fælles politik og et fælles program for hvert partnerland og hvert tema og dermed koordineret og samfinansieret implementering burde bane vej for effektive foranstaltninger mellem EU og medlemsstaterne: en fælles udviklingspolitik ville skabe de rigtige rammer.

På baggrund af ovenstående følger her en finansiel oversigt for afsnit 5:

FORPLIGTELSES- BEVILLINGER	2006 (a)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
4. EU som global partner	11 232	11 400	12 175	12 945	13 720	14 495	15 115	15 740

II. AFSTEMME RESSOURCER EFTER MÅL

Forsvarlig finansiel planlægning betyder, at ressourcerne afstemmes efter behovene. Da de finansielle ressourcer er begrænsede, drejer finansielle afgørelser sig hovedsagelig om at træffe valg og fastsætte prioriteter.

Denne meddelelse sigter mod at forklare, hvordan EU's mål kan nås. Den indeholder en præsentation af et politisk projekt, som er baseret på nøglebegrebet bæredygtig udvikling: man skal fremme EU's naturressourcer, skabe konkurrenceevne og solidaritet, og sørge for større sikkerhed og mere fremgang for alle europæere i hele EU.

Hvis vore prioriteter og erklæringer skal omsættes til praksis, kræver det både en indsats på nationalt plan og på EU-plan. Ingen af parterne kan give alle svarene. Men hvis EU skal yde et bidrag, har den behov for et passende budget.

På et tidspunkt, hvor der lægges et kraftigt pres på de offentlige finanser i de enkelte stater, er det helt berettiget med et krav om, at EU udviser tilbageholdenhed i sin finansiering. Men det er urealistisk at tro, at besparelser på EU-niveau sikrer værdi for pengene; hver euro, fra EU-budgettet kan resultere i flere euroer på nationalt plan, således som det allerede fremgår af samhørighedspolitikken (jf. afsnit A.2).

De senere års udvikling på Fællesskabets budget viser, at EU har tøjlet udgifterne. Men kløften mellem de krav, der stilles til EU, og de ressourcer, det har til rådighed, er blevet for stor. Hvis man opstiller en række mål for EU og derefter nægter det de nødvendige ressourcer, er det ensbetydende med at dømme det til berettiget kritik fra borgere, som ikke får opfyldt rimelige forventninger.

1. Arven fra nuværende forpligtelser

I 2006 vil loftet over forpligtelsesbevillingerne i den nuværende finansielle oversigt for EU med 25 medlemsstater svare til 1,11 % af EU's bruttonationalindkomst (BNI). Forpligtelser under den 9. EUF vil i gennemsnit svare til yderligere 0,03 % af BNI.

Udviklingen i udgifterne for perioden 2007-2013 er allerede til dels bestemt af tidligere beslutninger og forudsætningerne herfor:

- Det Europæiske Råd har fastsat udgifterne til markedsrelaterede og direkte betalinger inden for landbruget indtil 2013.
- Samhørighedspolitikken i de ti nye medlemsstater, hvor velstandsniveauet er betydeligt lavere end i EU-15, vil kræve større udgifter.
- Yderligere to nye medlemsstater med stor landbrugsaktivitet og væsentligt lavere indkomst pr. capita vil klart øge udgiftsbehovene på grund af den gældende fællesskabslovgivning.
- Mange EU-politikker – f.eks. det indre marked, konkurrencepolitik, told, statistikker, transport, nuklear sikkerhed, av-politik, ungdom, kultur og informationspolitik – medfører udgifter direkte i henhold til traktaterne og EU-lovgivningen.

Det skal endvidere bemærkes, at det også ville være relevant med en ændring, der indebærer, at EUF "budgetteres", for på den måde ville EU's udviklingspolitik blive mere konsekvent og effektiv.

Disse forpligtelser kan der ikke ses bort fra. Vi kan heller ikke se bort fra det presserende behov for en finansiell indsprøjtning, der kan fremme konkurrenceevnen og dermed vækst og beskæftigelse, skabe et område med EU-borgerskab, frihed, sikkerhed og retfærdighed og gøre EU til en effektiv global partner.

Et loft på ca. 1 % af BNI ville gøre det umuligt at opfylde de forpligtelser, som Det Europæiske Råd har pålagt EU med hensyn til betalinger inden for landbruget, ville underminere indfasningen af samhørighedspolitik i de 10 nye medlemsstater og true det nuværende niveau inden for andre politikker, for slet ikke at tale om gennemførelsen af de nye prioriteter. I en sådan situation ville EU blive nødt til at:

- neddrog sin eksterne bistand
- sænke støtten til udvikling af landdistrikterne, et af de vigtigste mål med reformen af den fælles landbrugspolitik
- frafalde internationale forpligtelser og løfter
- nedsætte støtten til samhørighedspolitikken i de nuværende medlemsstater drastisk til trods for store problemer med manglende udvikling, arbejdsløshed og social udstødelse
- frafalde allerede indgåede forpligtelser og opgive naboskabspolitikken eller retlige og sikkerhedsmæssige opgaver samt til dels fortsat udvidelse.

Alternativet er besparelser på alle områder og genforhandling af gældende aftaler, herunder om de beløb, der blev fastsat på Det Europæiske Råd i Bruxelles i oktober 2002, og navnlig omlægningen af den fælles landbrugspolitik i retning af udvikling af landdistrikterne.

Budskabet ville kort sagt være, at EU har opgivet disse opgaver.

2. Nye finansielle behov

De store udfordringer, der er beskrevet ovenfor, vil kræve en meget væsentlig forøgelse af finansieringsmulighederne på EU-niveau. Med de nuværende lofter kan det ske ved en kombination af forskydninger i forholdet mellem de forskellige udgiftsprioriteter, omhyggelig omkostningsberegning og kun begrænsede stigninger i det nuværende budget. Det er muligt at udarbejde en troværdig plan, der kan imødekomme EU's behov med den nuværende budgetdisciplin, dvs. et loft over egne indtægter på 1,24 % af BNI.

Disse rammer vil give mulighed for:

- en fuldstændig indfasning af nye medlemsstater inden for landbrug, fiskeri og forvaltning af andre miljøressourcer samt gennemførelse af reformen af den fælles landbrugspolitik og reformen af den fælles fiskeripolitik
- fremme af konkurrenceevnen og dermed vækst og beskæftigelse, herunder forskning, uddannelse og EU-netværk
- ressourcer til dækning af solidaritetsforpligtelser og yderligere fokus på vækst og beskæftigelse efter udvidelsen
- nye tiltag inden for området EU-borgerskab, frihed, sikkerhed og retfærdighed
- EU som en effektiv nabo og en stærkere global partner til støtte for millenniumudviklingsmålene.

Resultatet vil overholde et loft på 1,24 % af BNI, men en omfordeling inden for budgettet vil give plads til nye prioriteter. En væsentlig del af EU's midler vil være koncentreret om målsætninger som f.eks. konkurrenceevne med henblik på vækst og beskæftigelse (16 %) og Europa som global partner (7 %).

Loftet på 4 % for finansielle overførsler til samhørighedspolitikken vil blive fastholdt, og de beløb, som overføres til de nye instrumenter inden for udvikling af landdistrikter og fiskeri, vil fortsat indgå i beregningen.

Den Europæiske Udviklingsfond vil blive integreret i EU-budgettet. Den tegner sig på indeværende tidspunkt for 0,03 % af BNI.

For at optimere udgifternes anvendelse og udvikle mere effektive leveringsmekanismer, ville ressourcerne derfor som sædvanlig blive indfaset i løbet af perioden¹.

Denne tærskel er et kompromis mellem behov og budgetstabilitet. Den opfylder ikke alle de behov, der er omtalt gentagne gange, og sætter heller ikke EU i stand til at bidrage til dækning af alle disse behov. I medlemsstaterne er det planen, at offentlig investering i forskning skal stige til 0,88 % af BNI inden udgangen af 2010 og ikke 1 %, som er det mål, der blev aftalt for de offentlige udgifters andel af målet på 3 %. Forskellen på 0,12 %, som skal finansieres over EU's budget, er kun delvist dækket i denne situation. EU kan også yde et større bidrag til de 600 mio. EUR, der skal til for at bygge de transeuropæiske netværk eller udvide mobilitetsprogrammerne på uddannelsesområdet, således at de kommer til at omfatte flere studerende og en større del af forskermiljøet. EU kan tage en del af de forpligtelser, medlemsstaterne indgik i Monterrey. Endelig kan man regne med ca. 3 mia. EUR til forskning i sikkerhed. På alle disse områder kan EU's tiltag medføre reelle fordele og lette byrden for de nationale budgetter: et alternativ med 1,30 % ville gøre det lettere for EU at dække disse behov uden at gå til yderligheder.

Nedenstående tabel indeholder en oversigt over den beskrevne ramme.

¹ Forpligtelsesbevillinger på ca. 1,22 % i perioden. Betalinger på ca. 1,14 % (herunder EUF).

OVERBLIK OVER DEN NYE FINANSIELLE RAMME FOR 2007-2013

Mio. EUR i 2004-priser

FORPLIGTELSESBEVILLINGER	2006 (a)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Bæredygtig vækst	47.582	59.675	62.795	65.800	68.235	70.660	73.715	76.785
1a. Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse	8.791	12.105	14.390	16.680	18.965	21.250	23.540	25.825
1b. Samhørighed for vækst og beskæftigelse (b)	38.791	47.570	48.405	49.120	49.270	49.410	50.175	50.960
2. Bæredygtig forvaltning og beskyttelse af naturressourcer	56.015	57.180	57.900	58.115	57.980	57.850	57.825	57.805
heraf: Landbrug - markedsrelaterede udgifter og direkte betalinger	43.735	43.500	43.673	43.354	43.034	42.714	42.506	42.293
3. EU-borgerskab, frihed, sikkerhed og retfærdighed	1.381	1.630	2.015	2.330	2.645	2.970	3.295	3.620
4. EU som global partner (c)	11.232	11.400	12.175	12.945	13.720	14.495	15.115	15.740
5. Administration (d)	3.436	3.675	3.815	3.950	4.090	4.225	4.365	4.500
Godtgørelser	1.041							
Samlede forpligtelsesbevillinger	120.688	133.560	138.700	143.140	146.670	150.200	154.315	158.450

Samlede betalingsbevillinger (b)(c)	114.740	124.600	136.500	127.700	126.000	132.400	138.400	143.100	Gnsnt
Betalingsbevillinger i procent af BNI	1,09%	1,15%	1,23%	1,12%	1,08%	1,11%	1,14%	1,15%	1,14%
Disponibel margin	0,15%	0,09%	0,01%	0,12%	0,16%	0,13%	0,10%	0,09%	0,10%
Loft for egne indtægter i procent af BNI	1,24%	1,24%	1,24%	1,24%	1,24%	1,24%	1,24%	1,24%	1,24%

(a) 2006-udgifterne i forbindelse med det nuværende finansielle overslag er opdelt i overensstemmelse med den foreslåede nye referencenomenklatur og for at lette

(b) Omfatter udgifterne til Solidaritetsfonden (1 mia. EUR in 2004 i gældende priser) fra om med 2006. Tilsvarende betalinger er imidlertid kun udregnet fra og med 2007.

(c) EUF forventes integreret i EU-budgettet med virkning fra 2008. Forpligtelserne for 2006 og 2007 er udelukkende medtaget af hensyn til sammenligneligheden. Der er ikke taget hensyn til betalinger til forpligtelser fra før 2008 i angivelserne.

(d) Omfatter administrative udgifter til andre institutioner end Kommissionen, pensioner og Europaskoler. Kommissionens administrative udgifter er integreret i de første fire udgiftsposter.

III. SIKRE AT MÅLENE NÅS: INSTRUMENTER OG STYRING

Hvorvidt politikker lykkes, afhænger af, om leveringsinstrumenterne er effektive, og mere generelt af, om det økonomiske styringssystem er hensigtsmæssigt. Det forudsætter en passende fordeling af opgaver mellem EU og medlemsstaterne, passende fokus og konsekvens i forbindelse med fælles målsætninger, enighed og partnerskab mellem de involverede parter og gennemgang af leveringsinstrumenterne for at sikre konsekvens og enkle linjer.

De vejledende principper er derfor:

- **Koncentrere Fællesskabets ressourcer** om få større initiativer: større finansiel gennemslagskraft, bedre kvalitet og større effektivitet på udgiftsområdet, adgang til at vurdere Fællesskabets merværdi nærmere.
- **Sammenhæng mellem forskellige strategiske målsætninger, konkrete mål og instrumenter.**
- **Partnerskab** mellem alle berørte aktører, navnlig mellem EU og de berørte medlemsstater.

For at maksimere resultaterne er det ikke blot nødvendigt at styrke samarbejdet og partnerskaberne, men også at **forenkle instrumenterne, og erstatte de nuværende** komplicerede beslutningsbeføjelser og politikinstrumenter, både på lokalt og regionalt og nationalt niveau samt på EU-niveau.

Der er derfor tale om to hovedingredienser:

- en køreplan
- en forenkling af de instrumenter, der anvendes til udgiftsstyring.

A. En køreplan

En køreplan bør samle målsætninger, konkrete mål, instrumenter og indikatorer og en stram tidsplan til vurdering af, om de vedtagne benchmarks er nået, og være rettet mod det ultimative mål, som er bæredygtig udvikling på grundlag af et harmonisk samspil mellem vækst, samhørighed og miljø.

Som forklaret ovenfor udtrykkes **strategiske målsætninger** (f.eks. styrke Europas indsats inden for forskning og teknologisk udvikling) i enkelte **specifikke mål** (f.eks. indførelse af en tilskudsordning for individuelle forskerhold) og, hvis det er relevant, flere detaljerede **aktioner** (f.eks. specifikke projekter inden for nanoteknologi).

Gennemførelses**instrumenterne** (lovgivning, koordinering, udgifter) bør defineres sammen med **fremskridtsindikatorer** og tilstrækkelige **tilskyndelser** til at sikre et positivt udfald.

Det er klart, at man skal forsøge at nå de strategiske målsætninger om bæredygtig udvikling, som fastlagt i Lissabon-processen, både ved hjælp af aktioner i medlemsstaterne og på EU-niveau.

Derfor skal køreplanen være et fælles program med aktioner og finansiering på nationalt plan og EU-plan. Der bør – i partnerskab med medlemsstaterne – tages skridt til at supplere de

foreslåede prioriteter og målsætninger med en detaljeret aktions- og tidsplan for brug af politikinstrumenterne og med en mekanisme til effektiv overvågning af gennemførelsesfasen. Den foreslåede fremgangsmåde skal kunne sikre, at alle de berørte parter forpligter sig til at nå alle de aftalte mål. Den kan danne udgangspunkt for forberedelserne af Lissabonstrategiens midtvejsvurdering.

EU's og medlemsstaternes resultater vurderes på indeværende tidspunkt hvert år i forbindelse med Det Europæiske Råds tilbagevendende forårsmøde. For at sætte Det Europæiske Råd i stand til at udstikke retningslinjer har Kommissionen allerede samlet sine sektorbidrag i et enkelt dokument (Synthesis Spring Report) og strømlinet den proces, der fører til de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker og retningslinjerne for beskæftigelsen.

Hele processen kan forbedres yderligere og gøres mere effektiv ved at:

- definere et bedre og mere synligt samspil mellem aktioner og budgetmidler i medlemsstaterne og på EU-niveau
- foretage en vurdering på den baggrund af:
 - det bidrag, som medlemsstaternes budgetter og EU's budget kan yde til at nå de politiske målsætninger og henstillinger, der optræder i de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker og beskæftigelsesretningslinjerne og den bredere Lissabonstrategi i al almindelighed
 - de resultater, der er opnået ved foranstaltninger på EU-niveau med henblik på at aktivere/styre anvendelsen af vækstjusteringsfonden (jf. punkt IV.C nedenfor). På den måde vil det være muligt at justere prioriteter/imødekomme nye behov og bakke dem op med budgetmidler.

Denne tilgang vil også yde et konkret bidrag til EU's økonomiske styringssystem, og der vil blive taget hensyn til alle følgerne af de aktioner, der er nødvendige for at nå fælles mål. Den vil skabe større sammenhæng mellem samhørighedspolitikken og de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker og beskæftigelsesretningslinjerne og dermed integrere den bedre i den europæiske dagsorden for bæredygtig vækst.

B. Forenkle instrumenter for at forbedre levering

De instrumenter, som EU har til rådighed, når det drejer sig om at nå de politiske mål, omfatter regulering, koordinering og budgetstøtte. EU's og medlemsstaternes andel af udgifterne er ikke den samme inden for de forskellige politikområder. EU tegner sig for langt det meste af den finansielle støtte til en sektor (f.eks. landbruget) eller en væsentlig del af de ressourcer, der afsættes til et bestemt mål (f.eks. samhørighed i tilbagestående områder). På andre områder er Den Europæiske Unions udgifter normalt af et mere begrænset omfang sammenlignet med de ressourcer, som medlemsstaterne yder: i sådanne tilfælde er der snarere tale om at fungere som en katalysator.

Afhængigt af den rolle, udgifterne spiller i forhold til de øvrige instrumenter, der bruges til at støtte den pågældende politik, kan der overvejes andre arrangementer med hensyn til mekanismer til udvælgelse af de aktioner, der skal finansieres, tildeling af ressourcer, budgetinstrumenter og projektforvaltning.

Der skal dog altid tages hensyn til tre forhold, når det drejer sig om at udforme og gennemføre EU-udgiftsprogrammer:

- Valget af budgetinstrumenter skal afspejle, at kriterierne om forenkling og konsekvens har fundet anvendelse. Det er nødvendigt at forenkle budgetstrukturen mest muligt, undgå overlappning af instrumenter og give støttemodtagere og partner-styringsmyndigheder en enkelt kontakthoved (one-stop-shop).
- Kommissionen vil fortsat være politisk forpligtet til at definere de strategiske målsætninger og udgiftsprogrammernes rammer, men vil begrænse de tilfælde, hvor den fortsat vil være direkte ansvarlig for deres gennemførelse og forvaltning.
- Der skal fortsat være et rimeligt forhold mellem ressourcernes størrelse og den administrative byrde, der er forbundet med anvendelsen heraf.

Kommissionen vil derfor anvende følgende principper:

- **Et instrument pr. politikområde, en fond pr. program.** EU's finansieringsinstrumenter vil i videst muligt omfang blive konsolideret og rationaliseret, således at **hvert politikområde** med ansvar for operationelle udgifter har et **enkelt finansieringsinstrument**, som dækker alle interventioner. Små budgetposter vil blive konsolideret i afsnit under det enkelte finansieringsinstrument, også selvom et givet instrument nødvendiggør flere retsgrundlag.
- **Kommissionen vil overveje alternativer til intern direkte forvaltning.** En vurdering af politikens og omkostningernes effektivitet bør i hvert enkelt tilfælde bestemme, hvilke aktioner der (a) forvaltes direkte af traditionelle keredepartementer, (b) forvaltes af kontorer eller gennemførelsesorganer², begge under Kommissionens tilsyn, (c) udliciteres til "klassiske" organer på EU-niveau, som fungerer uafhængigt af Kommissionen eller (d) forvaltes decentralt i et partnerskab med medlemsstater og/eller regioner.

Kommissionen har identificeret en generel tilgang til administrativ styring, som medfører strømlining og valg af den bedst egnede og mest omkostningseffektive leveringsmekanisme. Når denne tilgang er gennemført i alle faser, jf. kort beskrivelse i bilag 1, kan den både føre til bedre resultater og større effektivitet samt en mere konsekvent tilgang til vellykket gennemførelse.

Kommissionen vil fremsætte detaljerede forslag om forenkling i de kommende måneder på grundlag af ovennævnte principper. Det er allerede muligt at fremhæve et par eksempler i forbindelse med interne og eksterne politikker:

(i) Interne politikker

- Det er tanken, at den næste generation af programmer inden for samhørighedspolitik vil blive organiseret således, at de enkelte programmer finansieres over en enkelt fond, EFRU eller ESF. I de medlemsstater, som Samhørighedsfonden dækker, vil bestræbelserne for at sikre forenkling og skabe større konsekvens blive hjulpet godt på vej ved, at interventionerne programmeres inden for de samme rammer som dem, der får støtte fra EFRU.

² Rådets forordning (EF) nr. 58/2003 af 19. december 2002, EFT L 11 af 16.1.2003, s. 1.

- Alle udviklingstiltag i landdistrikter vil for alle regioner (herunder tilbagestående medlemsstater og regioner) blive samlet under et enkelt system for finansiering, programmering, finansforvaltning og kontrol, og der vil i samme grad som nu blive tale om at koncentrere sig om de regioner, der er dækket af konvergensprogrammer.
- Et nyt finansielt instrument på miljøområdet ville erstatte de nuværende miljøfinansieringsprogrammer.

(ii) For så vidt angår eksterne forbindelser vil der blive foreslået en forenklet struktur, som bygger på 6 instrumenter i stedet for de over 100 forskellige instrumenter, der anvendes i dag.

- To nye instrumenter (som kan slås sammen senere) vil dække to grundlæggende funktioner: økonomisk samarbejde og udvikling på den ene side, fred og sikkerhed på den anden. På den måde erstattes den nuværende brede vifte af geografiske eller tematiske instrumenter, og Den Europæiske Udviklingsfond integreres i EU-budgettet.
- Der bør fortsat være et særligt instrument til humanitær bistand.
- Der vil blive indført et nyt (fælles) førtiltrædelsesinstrument til erstatning af Phare, Ispa og Sapard³.
- Der vil blive behov for et nyt særskilt naboskabsinstrument for grænseoverskridende samarbejde mellem det udvidede EU og nabolandene.
- Den makrofinansielle bistand vil ikke blive ændret.

Et nyt naboskabsinstrument

Det er i hele EU's interesse at undgå, at der opstår nye skillelinjer langs og omkring dets ydre grænser, og at fremme stabilitet og fremgang inden for og uden for disse ydre grænser. Dette ambitiøse mål kræver en fælles indsats fra EU's side. Medlemsstaterne er ikke godt rustet til at tage denne udfordring op på individuel basis. Det nye naboskabsinstrument, som Kommissionen foreslår, vil navnlig sigte mod at fremme bæredygtig økonomisk og social udvikling i disse grænseområder, at sikre, at de fremtidige ydre grænser kommer til at fungere gnidningsløst og bliver forvaltet på en sikker måde, at takle udfordringer, som EU og dets naboer har til fælles, f.eks. miljø, folkesundhed og forebyggelse og bekæmpelse af organiseret kriminalitet, samt at fremme samarbejde mellem folk i EU's medlemsstater og deres nabolande.

Den grænseoverskridende del af det nye naboskabsinstrument vil blive gennemført på så enkel en måde som muligt ved hjælp af en enkelt retsakt, baseret på de principper, der gælder for de europæiske grænseoverskridende programmer i dag – partnerskab, flerårig programmering og samfinansiering.

³ I den forbindelse vil der blive taget hensyn til de krav i Fællesskabets politikker, som tiltrædelseslandene skal gennemføre.

IV. DEN NYE FINANSIELLE RAMME (2007-2013)

A. Dække en passende periode

Den nye finansielle ramme skal dække en periode, der er lang nok til at indfase alle de ændrede fællesskabspolitikker og integrere tolv nye medlemsstater inden for et rimeligt budget.

Kommissionen og Europa-Parlamentet har begge et mandat på fem år. Fremover bør der være større overensstemmelse mellem de finansielle rammer og mandatperioderne. De enkelte Kommissioener vil deltage i færdiggørelsen af en finansiell ramme, som de derefter skal gennemføre en del af. Med denne erfaring vil de også være ansvarlige for at lægge grunden til den følgende finansielle ramme. Parlamentet vil give tilladelse til og opfølge gennemførelsen af årsbudgetter under den finansielle ramme, det har vedtaget.

Kommissionen foreslår dog en overgangsordning med en syvårig periode fra 2007-2013, inden man går over til en normal femårsperiode. Det skyldes, at udviklingen i markedsrelaterede udgifter og direkte betalinger inden for landbruget (EU-25) er fastlagt indtil 2013, og den nuværende gennemførelse af strukturfondene samt visse justeringer inden for alle institutioner, som det tager tid at gennemføre.

B. Klassificering af udgifter og udvikling i udgifter

Den nuværende klassificering af udgifter i den finansielle oversigt er i stor udstrækning nedarvet fra den første finansielle oversigt og dens efterfølgere. Den nuværende finansielle oversigt er opdelt i 8 udgiftsområder, som bliver til 11, når underområderne tælles med. Afgrænsning af ressourcer inden for en lang række områder og underområder gør systemet stift og forhindrer korrekt justering og en mere effektiv anvendelse af ressourcer med henblik på at nå de mål, EU har opstillet for sine politikker.

Målet med budgetdisciplin (hvor legitimt det end er) overskygger det ultimative mål, som er at anvende budgetmidler til at realisere politiske/økonomiske målsætninger.

Færre budgetområder vil ikke blot afspejle de brede politiske målsætninger, men også give tilstrækkeligt spillerum til at takle udviklingstendenser, som ikke altid kan forudses helt klart ti år i forvejen. Kommissionen foreslår, at der anvendes fem hovedudgiftsområder i den nye finansielle oversigt:

- (1) Et første område, som sigter mod at fremme konkurrenceevne og samhørighed med henblik på bæredygtig vækst, med to underområder:

1a. *Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse.* Dette underområde omfatter udgifter til forskning og innovation, uddannelse, sikre og miljømæssigt bæredygtige EU-netværk, støtte til et integreret indre marked og ledsagepolitikkerne samt gennemførelse af den socialpolitiske dagsorden.

1b. *Samhørighed for vækst og beskæftigelse* med udgifter til at fremme konvergens for de mindst udviklede medlemsstater og regioner, supplere EU's strategi for bæredygtig udvikling uden for de mindre velstillede områder og støtte tværregionalt samarbejde.

- (2) *Bæredygtig forvaltning og beskyttelse af naturressourcer*. I tillæg til udgifterne i forbindelse med den fælles landbrugspolitik og den fælles fiskeripolitik⁴, vil det også omfatte udgifter til miljøforanstaltninger.
- (3) *EU-borgerskab, frihed, sikkerhed og retfærdighed*, herunder aktioner vedrørende frihed, retlige og indre anliggender samt borgerskab⁵.
- (4) *EU som global partner*⁶.
- (5) Kommissionens administrative udgifter vil være direkte forbundet med driftsudgifterne som følge af den aktivitetsbaserede forvaltning, som allerede lægges til grund for udarbejdelsen af det årlige budget, og vil derfor være omfattet af bevillingerne under hvert af de tidligere fire områder. Et resterende område for *administration* vil blive bibeholdt og omfatte udgifter til andre institutioner end Kommissionen, pensioner og Europaskolerne.

Kravet om konsekvens og gennemsigtighed gør det nødvendigt at integrere solidaritetsfonden i den finansielle oversigt. Det kan gøres ved at tilføje solidaritetsfonden og tilknyttede ressourcer til "samhørighedsområdet" (1b). Som i forbindelse med reserveerne til nødhjælp og lånegarantier, der skal integreres under udgiftsområdet *EU som global partner*, vil den nye klassificering ikke berøre de tilsvarende budgetprocedurer eller de særlige forvaltningsmetoder. Der vil kun blive brugt midler, når det er nødvendigt.

C. Flexibilitet

I en periode på ti år fra nu af og indtil 2013 bør der være mulighed for at justere køreplanens prioriteter i et vist omfang.

- Når den finansielle ramme skal justeres, fordi de politiske prioriteter ændres væsentligt og på sigt, skal det fortsat hovedsagelig ske ved at ændre udgiftslofterne. Men i de seneste ti år har det nærmest vist sig at være umuligt at foretage ændringer. Det har i årenes løb medvirket til at skabe forskellige ad-hoc instrumenter og foranstaltninger for at imødekomme nye prioriteter og presserende behov. Kommissionen foreslår en behovsvurdering, f.eks. i form af en dialog mellem Parlamentet, Rådet og Kommissionen, før de enkelte foreløbige budgetforslag fremsættes.
- Den årlige budgetprocedure bør være så fleksibel, at Kommissionen og budgetmyndigheden kan reagere hurtigt på kortsigtede nødsituationer eller uforudsete politiske eller økonomiske hændelser inden for den aftalte finansielle ramme. Kommissionen foreslår, at eksisterende instrumenter kombineres med en ny *fleksibel reallokeringsordning* i forbindelse med den nye finansielle ramme til erstatning af det

⁴ Midlerne under EUGFL, Udviklingssektionen, og det finansielle instrument til udvikling af fiskeriet, som på indebærende tidspunkt henhører under strukturfondene, overføres til dette udgiftsområde. De tilsvarende overførte beløb vil dog fortsat indgå i beregningen af det "loft" på 4 %, der gælder for struktur- og samhørighedsmidler til de nye medlemsstater.

⁵ Det omfatter også grænsebeskyttelse og asylpolitik, udlægning af beføjelser til civilsamfundet, institutionsopbygning, adgang til offentlige goder, fødevarerikkerhed, folkesundhed og forbrugerbeskyttelse, kultur og av-sektoren, ungdom, information og dialog med borgerne.

⁶ Dette område omfatter alle eksterne aktioner, herunder førtiltrædelsesinstrumenter, naboskabspolitik, fattigdomsbekæmpelse, forebyggelse og styring af samfundskriser. Det vil også omfatte de nuværende reserver til *nødhjælp* og *lånegarantier* [og Den Europæiske Udviklingsfond, når den er integreret i EU-budgettet].

nuværende "fleksibilitetsinstrument". På den måde ville budgetmyndigheden i et vist omfang kunne reallokere bevillinger inden for udgiftsområder, dog ikke bevillinger til flerårige programmer vedrørende samhørighed og udvikling i landdistrikter. Disse bevillinger skal nødvendigvis forhåndsfordeles mellem medlemsstaterne i begyndelsen af perioden.

- Endvidere foreslår Kommissionen at gøre det lettere at afpasse udgifterne efter ændrede forhold ved at skabe en *vækstilpasningsfond* under udgiftsområdet "bæredygtig vækst" (1a) for således i videst muligt omfang at tilgodese målene for vækst og samhørighed i køreplanen for bæredygtig udvikling, skabe den fleksibilitet, der er nødvendig for at tage hensyn til ulige fremskridt inden for køreplanen i retning af disse mål, og foretage de tilpasninger, der er nødvendige for at takle uforudsete hændelser, der har større eller alvorligere konsekvenser for væksten og beskæftigelsen end ventet. På den måde vil EU også kunne reagere på kriser som følge af økonomiske og handelsrelaterede tendenser på internationalt plan. Efter den årlige vurdering af køreplanens gennemførelse på Det Europæiske Råds forårsmøde kan der således tages skridt til at afhjælpe manglerne ved at tilføre udgiftsprogrammerne under deludgiftsområderne konkurrenceevne eller samhørighed flere midler og tilskynde til investering og offentlig støtte i forbindelse med nøgleprojekter.

Der vil være op til 1 mia. EUR til rådighed under udgiftsområdet for konkurrenceevne med henblik på vækst og beskæftigelse. Endvidere foreslås det at anvende "N+2-reglen" og bruge forpligtede, men ubrugte midler fra de to samhørighedsinstrumenter (EFRU og ESF) i en størrelsesorden af maksimalt 1 mia. EUR pr. år som supplement til *vækstilpasningsfonden*.

V. FINANSIERINGSSYSTEM

Selvom Kommissionen vil udarbejde passende specifikke forslag om egne indtægter i rapporten om egne indtægter⁷, som forelægges for Rådet i sommeren 2004, gøres der alligevel opmærksom på to aspekter ved det nuværende system for egne indtægter.

A. De egne indtægters struktur

Det nuværende system for egne indtægter er blevet kritiseret for ikke at være tilstrækkeligt gennemskueligt for EU-borgerne, at have begrænset finansiell autonomi samt at være for kompliceret og uklart.

Men det nuværende finansieringssystem fungerer ret godt set ud fra et finansielt synspunkt, og det har sikret gnidningsløs finansiering og holdt de administrative udgifter i forbindelse med systemet på et ret lavt niveau.

Manglerne ved det nuværende system kan bl.a. afhjælpes ved at lade skatte- og afgiftsbaserede indtægter finansiere en større del af EU-budgettet. Ret store og synlige skatte- og afgiftsindtægter fra EU-borgerne og/eller erhvervsdrivende kunne til dels erstatte BNI-bidragene. På den måde ville EU's system med egne indtægter gå fra at være et finansieringssystem, som hovedsagelig er baseret på nationale bidrag, til at være et

⁷ Som fastlagt i afgørelsen om egne indtægter.

finansieringssystem, som i højere grad afspejler et EU bestående af medlemsstater og Europas befolkning.

På baggrund af skatte- og afgiftsharmoniseringens omfang i EU kan man på nuværende tidspunkt forestille sig: 1) selskabsskat, 2) en reel momsindtægt, 3) en energiafgift. Borgernes skattebyrde behøver ikke i nogen af disse tilfælde at stige, da EU-skatten kan udlignes ved en tilsvarende sænkning af denne samme skats bidrag til de nationale budgetter eller af andre skatter. Det ville være muligt, eftersom skatte- og afgiftsbaserede indtægter til dels ville erstatte, og ikke øge, de betalinger, som medlemsstaterne på indeværende tidspunkt stiller til rådighed på grundlag af deres respektive BNI. Eftersom BNI-betalingerne ville falde, ville medlemsstaterne kunne reducere andre indtægtskilder med et tilsvarende beløb, uden at det ville bringe budgetstabiliteten i fare.

Kommissionen har ikke til hensigt at fremsætte forslag om en ny egen indtægt i den nærmeste fremtid. Den vil fremlægge sin analyse og sine konklusioner i den rapport om egne indtægter, som den vedtager inden sommeren 2004. Afhængigt af konklusionerne i den rapport vil der muligvis blive taget skridt til at skabe basis for en ny egen indtægt, som kan erstatte en væsentlig del af de nationale bidrag på mellemlang sigt.

B. Korrektion af budgetuligevægte

Den Europæiske Union er et solidaritetens Fællesskab, hvor dele af budgettet entydigt tjener det formål at udvise solidaritet, mens andre budgetbevillinger svarer til de relevante udgiftsprogrammers specifikke mål. Der vil altid være nettomodtagere og nettobidragssydere i forbindelse med EU-budgettet, selvom fordelene ved de forskellige politikker kommer hele EU til gode.

Det erkendes dog, at visse uligevægte kan give anledning til bekymring. Det kan derfor være nødvendigt at korrigere alt for store uligevægte, forudsat at det sker i et begrænset omfang.

En korrektionsmekanisme bør været gearret til at korrigere alt for store negative nettobalancer og sigte mod en fair behandling af medlemsstater, som har de samme forudsætninger for at bidrage til EU-budgettet. Siden midten af 1980'erne har der været tale om korrektion for en enkelt medlemsstats vedkommende, og denne korrektion finansieres af alle de øvrige medlemsstater. I 2002 blev fire medlemsstaters bidrag til finansieringen af denne kompensation reduceret til 25 % af deres normale andel. Kommissionen foreslår at indføre en almindelig korrektionsmekanisme, som både vil korrigere en budgetbyrde, der er for stor i forhold til det relative velfærd (jf. konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Fontainebleau i 1984), og forhindre mekanismen i at blive for umfangrig.

Udvidelsen vil også få den nuværende korrektion for en enkelt medlemsstat til at stige betydeligt og dermed øge de øvrige medlemsstaters finansieringsomkostninger tilsvarende, og korrektionen vil derfor få tendens til at skyde over målet, som er at korrigere en budgetbyrde, som er for stor i forhold til det relative velfærd.

Hvis der ikke gøres noget ved den nuværende situation, vil det øge forskellen til fordel for en enkelt medlemsstat. Det er ikke en løsning blot at afskaffe den nuværende korrektion, for det vil hverken kunne accepteres af alle medlemsstater eller skabe større overensstemmelse mellem nettobalancerne for medlemsstater med nogenlunde samme velstandsniveau.

En almindelig korrektionsmekanisme til afløsning af den nuværende vil sigte mod at korrigere nettobidrag, som overstiger et vist på forhånd fastlagt loft over passende "finansiel

solidaritet", defineret som en procent af bruttonationalindkomsten, på linje med relativt velfærd. Solidaritet skal fortsat være en af EU's hovedhjørnestene, og derfor bør følgerne af enhver ændret, almindelig mekanisme begrænses, således at man undgår for store og uberettigede skatte- og afgiftsbyrder, og alle medlemsstaterne bør bidrage til denne mekanisme.

Hvis en sådan mekanisme skal fungere ordentligt, er det nødvendigt at definere en række parametre, herunder de udgifts- og indtægtskategorier, der skal tages i betragtning, det loft, der udløser (delvis) kompensation for nettobudgetuligevægte, den procentdel af den for store negative uligevægt, der skal korrigeres, og de tilknyttede finansieringsregler. Alle medlemsstater bør bidrage til denne mekanisme.

Kommissionen fremsætter detaljerede forslag herom i forbindelse med den samlede finansielle pakke, som både vedrører indtægter og udgifter.

BILAG 1

Principper for administrativ styring: mindre direkte forvaltning, bedre kontrol med gennemførelsen og øget omkostningseffektivitet

Et af de grundlæggende principper bag reformen af Kommissionen er, at dens hovedadministration fremover vil fokusere på udvikling og overvågning af politikker i henhold til traktaten. Gennemførelsen af disse politikker samt andre udøvende aktiviteter på europæisk plan vil, i relevant omfang, blive uddelegeret til andre organer.

Det er afgørende, at udelegeringen til andre organer end Kommissionens hovedadministration koordineres på passende vis. De seneste afgørelser om uddelegering har vist, at der er behov for at forbedre sammenhængen i og forenkle kriterierne for en sådan uddelegering. I den forbindelse agter Kommissionen at styrke den overordnede koordinering ved fremtidige afgørelser om uddelegering af en aktivitet (gennem et eller flere midler, som den har til rådighed, jf. meddelelsens afsnit III.B). I det omfang eksisterende aktiviteter udføres af eksterne foretagender, vil Kommissionen følge en trinvis gennemførelse, hvor igennem tidligere afgørelser vil blive bragt i overensstemmelse med de nye rammer.

Der findes forskellige midler til dette:

(1) Fælles forvaltning sammen med medlemsstaterne eller uddelegering til nationale organer. Der kan i den forbindelse trækkes på de allerede høstede erfaringer fra landbrugspolitikken og samhørighedspolitikken. Hvorvidt en sådan tilgang bør følges, bestemmes af to vigtige kriterier, idet der skal være: a) et betydeligt lokalt indhold og b) komplementaritet med regionale og nationale programmer.

(2) Uddelegerede foretagender, herunder

a) kontorer: i forbindelse med reformen har Kommissionen indført administrative kontorer. Hidtil er kontorerne blevet anvendt til udøvende opgaver, som ikke har direkte tilknytning til et program, og som ikke foregår i en præcist angiven tidsperiode. De udmærker sig ved at have lavere driftsomkostninger og større driftsmæssig fleksibilitet, fordi de er underlagt separate vedtægter og budgetposter. Kontorerne er under Kommissionens direkte kontrol.

b) agenturer: denne kategori omfatter for tiden en række organer, som har forskellige funktioner, spændende fra bistand i form af udtalelser og anbefalinger (f.eks. Den Europæiske Fødevarerautoritet), over udarbejdelse af inspektionsrapporter (f.eks. Det Europæiske Søfartssikkerhedsagentur) til vedtagelse af beslutninger, som er retligt bindende for tredjemand (f.eks. Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked). Kommissionen er almindeligvis repræsenteret i disse agenturer i lighed med medlemsstaterne og, eventuelt, repræsentanter for andre interesserede. Kommissionens deltagelse i agenturerne er begrænset, selv om den har det fulde ansvar for resultaterne. Derimod er forvaltningsorganerne under Kommissionens direkte kontrol og deres vedtægt fastlagt i Rådets forordninger⁸.

⁸ Rådets forordning (EF) nr. 58/2003 af 19. december 2002, EFT L 11 af 16.1.2003, s. 1.

Alt dette bør revurderes i lyset af følgende punkter:

- (1) Udførelsen af opgaver med tilknytning til programmer af forvaltningsmæssig art, som foregår gennem en præcist fastsat tidsperiode, kan uddelegeres til forvaltningsorganer. Kommissionen opretholder kontrollen med gennemførelsesmekanismen.
- (2) Inden for de eksisterende rammer kan mere autonome agenturer overvejes, når behovet ventes at vedrøre ikke-bindende rådgivning, eller når de opgaver, som agenturet tildeles, omfatter tiltag, som ligger uden for Kommissionens direkte ansvarsområde, eller når Kommissionens rolle forekommer marginal. Nogle eksisterende agenturer udfører opgaver, hvori Kommissionen kun er involveret i meget begrænset omfang, selv om Kommissionen har det fulde ansvar for resultatet. På dette punkt er der således et presserende behov for en revision.
- (3) Det bør overvejes at oprette et kontor, som skal beskæftige sig med nye forvaltningsopgaver af tidsbestemt art eller med forberedende aktiviteter, som kan danne grundlag for Kommissionens beslutninger om den lovgivning, som den har ansvaret for.
- (4) Nogle eksisterende agenturer udfører lignende opgaver, hvori Kommissionen kun er involveret i meget begrænset omfang, selv om Kommissionen har det fulde ansvar for resultatet. På dette punkt er der således et presserende behov for en revision.

BILAG 2
KØREPLAN – et eksempel

FORBEDRE KVALITETEN AF ALMEN OG ERHVERVSFAGLIG UDDANNELSE I EU			
	Objectives	Vigtigste initiativer og instrumenter	Fremskridtsindikatorer og mål
1	Øge kvaliteten i almen og erhvervsfaglig uddannelse i Europa	<p>EU-koordinering: Europæisk område for videregående uddannelse og erhvervsfaglig uddannelse: <i>arbejdsgrupper om fastsættelse af målsætninger og processer</i>; Bologna-processen og Københavns-processen; verdensomspændende benchmarking af erhvervsfaglige og almene uddannelsessystemer.</p> <p>EU-finansiering: støtte til transnationale partnerskaber for institutioner; udvekslinger af god praksis; indsamling og analyse af statistik og indikatorer: <i>et enkelt instrument til almen og erhvervsfaglig uddannelse (efterfølgeren til Sokrates- og Leonardoprogrammerne)</i>.</p>	Antal partnerskaber; fremskridt mod aftalte benchmarks og indikatorer; gennemførelse af rammer til kvalitetssikring af videregående uddannelse og erhvervsfaglig uddannelse.
2	Forbedre adgangen til almen og erhvervsfaglig uddannelse i alle livets faser	<p>EU-lovgivning: Afgørelsen om <i>Europass</i>. Opfølgning på henstillingen om mobilitet.</p> <p>EU-finansiering: et enkelt instrument for almen og erhvervsfaglig uddannelse (<i>efterfølgeren til Sokrates- og Leonardoprogrammerne</i>).</p>	<p>Antal unge og voksne i mobilitet; omfanget af indførelse af meritoverførelsessystemer inden for almen og erhvervsfaglig uddannelse; omfanget af indførelse af gennemsigtighedsinstrumenter (tillæg til eksamensbeviset, Europass osv.).</p> <p>Mål: 10 % af skoleeleverne og lærerne skal deltage i europæiske mobilitets- og samarbejdsaktiviteter i perioden 2007-2013; 3 mio. universitetsstuderende skal deltage i praktikophold inden 2010; Senest fra 2013 skal 150 000 deltage i erhvervsfaglige praktikophold og 50 000 voksne deltage i undervisningsaktiviteter i udlandet pr. år.</p>
3	Give resten af verden mulighed for at deltage i almen og erhvervsfaglig uddannelse i EU	<p>EU-lovgivning: Direktiv om adgang for studerende/forskere fra tredjelande.</p> <p>EU-finansiering: Erasmus Mundus; efterfølgeren til Tempus-programmet.</p>	<p>Antallet af studerende og undervisere, som kommer til Europa.</p> <p>Mål: der skal ydes mobilitetsstøtte til mindst 11 000 studerende og undervisere fra og til tredjelande i perioden 2004-2008.</p>